

METAJ VI.

VASARIS-FEBRUARY

No. 2

MOTERŲ BALSAS

(THE WOMEN'S VOICE)

Karės tremtiniai.

PASEKMĒS L. M. P. S. RE-
FERENDUMO 1920, KAD
LIKVIDUOTI 25 ir 67
KUOPAS.

Kp. No.	Už	Priēš	Nariu dalyvavo	Kp. No.	Už	Priēš	Nariu dalyvavo
1	22	—	26	57	5	—	5
2	15	—	20	60	13	—	13
4	13	—	13	61	11	—	10
8	19	—	19	65	16	—	16
10	—	14	—	68	6	—	6
11	17	—	25	69	6	1	7
13	18	—	19	72	18	—	18
14	5	—	5	74	6	—	5
17	25	—	41	75	6	1	7
21	15	—	15	83	5	—	5
22	15	—	15	85	12	—	12
23	—	9	—	13	86	9	9
24	39	—	39	88	8	—	—
26	11	—	13	11	10	—	10
27	17	—	18	92	8	—	8
28	9	—	9	93	10	—	10
29	—	—	—	94	12	—	12
30	9	1	10	96	—	6	6
34	10	—	10	100	11	—	11
36	16	—	16	102	8	—	9
37	7	1	8	517	42	576	—
40	7	—	—	—	—	—	—
41	5	—	5	—	—	—	—
42	10	—	10	—	—	—	—
43	—	8	8	—	—	—	—
44	8	—	9	—	—	—	—
49	11	—	11	—	—	—	—
52	5	1	6	—	—	—	—
55	9	—	13	—	—	—	—

o 42 balsai prieš.

E. N. Jeskevičiūtė,
L. M. P. S. Centro Sekr.

L. M. P. S. CENTRO IŽDO
APYSKAITA UŽ GRUODĮ,
1920, ir SAUSĮ, 1921.

Gruodžio, 1920, Narinės Mokes-
tys ir Įstojimai.

Kp. No.	Miestas.	Suma.
9 kp.,	Chicago, Ill.,	\$7.45
89 kp.,	Milwaukee, Wis.,	1.05
15 kp.,	Ansonia, Conn.,	2.70
71,	Benld, Ill.,	3.90
22,	Montello, Mass.,	6.25
38,	Paterson, N. J.,	3.15
51,	Collinsville, Ill., už mo- kesčių knygutės	.36
17,	Detroit, Mich.,	12.40
42,	New Haven, Conn.,	2.15
4,	Elizabeth, N. J.,	6.35
44,	Norwood, Mass.,	4.80
16,	Springfield, Ill.,	1.46
49,	Brighton, Mass.,	3.20
61,	Lowell Mass.,	4.05

29,	Chicago, Ill.,	5.60
23,	Binghamton, N. Y.,	2.55
28,	Baltimore, Md.,	4.35
14,	Easton, Pa.,	1.95
2,	Worcester, Mass.,	7.65
27,	Cambridge, Mass.,	4.40
37,	Grand Rapids, Mich.,	2.40
34,	Fitchburg, Mass.,	3.85
63,	Nanticoke, Pa.,	2.75
47,	Waukeegan, Ill.,	4.35
66,	Los Angeles, Cal.,	3.15
54,	Scranton, Pa.,	6.90
80,	N. S. Pittsburgh, Pa.	4.30
39,	Monessen, Pa.,	1.60
46,	Philadelphia, Pa.,	5.85
26,	Rochester, N. Y.,	7.20
53,	Plymouth, Pa.,	2.25
57,	Carnegie, Pa.,	1.50
43,	Cicero, Ill.,	3.10
25,	Roseland, Ill.,	5.50
49,	Brighton, Mass.,	3.25
102,	New Kensington, Pa.,	1.50
40,	Lewiston, Me.,	6.55
29,	Chicago, Ill.,	2.05

Viso \$153.82

Už Sausį, 1921, Narinės Mo-
kestys.

72,	Kenosha, Wis.,	4.90
15,	Ansonia, Conn.,	1.35
55,	Haverhill, Mass.,	2.25
74,	Hazelton, Pa.,	1.05
91,	Maspeth, N. Y.,	2.70
85,	Nashua, N. H.,	2.70
94,	Benton, Ill.,	2.05
64,	Great Neck, L. I., N. Y.,	4.30
18,	Hartford, Conn.,	3.90
65,	Rumford, Me.,	2.40
95,	Dorchester, Ill.,	2.50
21,	Pittsburgh, Pa.,	7.50
71,	Benld, Ill.,	4.95
64,	Great Neck, L. I., N. Y.,	.80
51,	Collinsville, Ill.,	5.40
62,	Shenandoah, Pa.,	3.70
88,	Pittston, Pa.,	2.85
33,	Mahanoy City, Pa.,	3.60
36,	Minersville, Pa.,	11.10
70,	Racine, Wis.,	2.25
8,	Lawrence, Mass.,	2.70
67,	Kensington, Ill.,	19.20
2,	Worcester, Mass.,	7.35
5,	Rockford, Ill.,	3.70
13,	So. Boston, Mass.,	6.12
77,	Frockville, Pa.,	3.40
34,	Fitchburg, Mass.,	3.00
50,	Gardner, Mass.,	3.60
100,	Hudson, Mass.,	4.10

Viso \$125.42

Sutranka:

Viso per 2 mėn. įplaukė \$279.24
Ižde buvo 733.52

Viso \$1012.76
Išlaidas atėmus .36

Ižde lieka \$1012.40

KAS REMIA "MOT. BALSĄ".

L. M. P. S. 65 kp., Rumford, Me., aukuoja nuosimti nuo "M. B." pavienių numerių \$1.87.
Drg. L. Valentienė, Rockford, Ill., taipgi paaukavo nuosimti nuo "M. B." pavienių numerių 45c.

Draugas J. Kaupis, Racine Wis., aukuoja "M. B." \$4.00.
Puiku, kad ir draugai vyrai nepamiršta "M. B."

L. M. P. S. 24 kp., Cleveland, Ohio, prisiuntė \$15.00 "M. B." imtynėm.

L. M. P. S. 9 kp., Chicago, Ill., prisiuntė pusę pelno nuo savo vakaro \$29.46 ir L. M. P. S. Agitacijos Savaitę surinkta \$13.90. Viso prisiunta \$43.36.

Viso ši syki suaukuota "M. B." \$60.68.

Širdingai ačiu už paramą.
Šios aukos turėjo but paskelbtos "M. B." No. 1, š. m., bet delei vietos stokos negalėjome įdēt. "M. B." Administracija.

DETROIT, MICH.

Ir vėl mūsų L. M. P. S. 17 kp. paaukavo "Rankpelniui" \$100.00 delei mašinos raidžių rinkimui.

Mūsų 17 kuopoj yra apie 55 narės, iš jų tik apie desėtkas teveikia ant visuomeniškos dirvos.

Mielos draugės, ar nemalonu butų, jei mes visos kiek galėdamos veiktume, nesiteisindamos sunkiomis gyvenimo aplinkybėmis? Imkime pavyzdį iš mūsų draugių, kurios, ir dideles šeimynas turėdamos, dirba visuomenei, kiek galėdamos. Kiek mes, darbininkės, sėdėsime, rankas susidėjusios, tiek mums kapitalistai retėžius kals. Draugės, visos prie darbo.

H. G. Armonienė.

MOTERŲ BALSAI

PIRMAS LIETUVIŲ DARBININKŲ MĖNESINIS ŽURNALAS
Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Organas

The Women's Voice—Lithuanian Monthly Journal. Published by the Lithuanian Women's Progressive Alliance of America. Editor J. Benes. Manager E. N. Jeskevičiūtė. Subscription: \$2.00 a year; 6 mo. \$1.00; single copy 15c. Address: Moterų Balsas, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Entered as second-class matter October 5, 1916 at the Post Office at Phila., Pa. under the Act of March 3, 1879. Transferred to Brooklyn, N. Y., July 28, 1920.

Metai VI

Vasaris-February, 1921

No. 2

Liudnas Paminejimas

Anglijos K. P. organas "The Com." No. 58, paminėdamas Rožės Luxemburg ir Karolio Liebknechto nužudymo sukaktuves, štai ką rašo: "Šią savaitę mes pagerbiame atmintį žuvusių darbininkų klesos kovotojų, Rožės Luxemburg ir Karolio Liebknechto kuriuos nužūdė reakcijos tarnai sausio 16 d., 1919 m.

Rusijoje ta diena buvo švenčiama sustabdymu visų darbų, Vokietijoje paliuosavimu Rožės Luxemburg užmušėjo, o Anglijoje įmetimu į kalėjimą Malone (Anglijos darbininkų vadovo)."

Toliau rašoma: "Liebknechtas buvo griežtas karo priešas. Tiesa sulig savo partijos (Soc. partijos) disciplinos jis balsavo Reichstage už karo kreditus augusto 4 d. 1914 m.

Jis tada tikėjo, kad tai yra vienintėlis būdas palaikyti vienybę Social-Demokratų tarpe. Jis manė, kad vėliau partija vadovaus prieškarinėje agitacijoje. Bet kada visi kiti partijos vadovai liko užmigdyti vidurinėse santaikos svajonėse, Liebknechtas

pamatė reikalą kitokios taktikos: Ir gruodžio 2 d., 1914 m. jo priešingumas karei buvo jau dikčiai valdžiai įkirėjęs. Jis liko pašauktas karo tarnysten, bet leista buvo jam dalyvaut Reichstage (vokiečių atstovų butas) kur jis vienas vedė kovą prieš militarizmą.

Bendrai su Rože Luxemburg, Klara Zetkin ir Fr. Mehringu, jis išleido prieš karinius lapelius po kuriais buvo parašas "Spartakas" ir platino juos slaptai.

Gegužio 1 d. 1916 m. Liebknechtas dalyvavo didelėje darbininkų demonstracijoje kur karštom prakalbom ragino kareivius pamest ginklus, o darbininkus sukilti prieš savo engėjus ir užbaigti karę ir kapitalizmą sykiu.

Už tai jis buvo areštuotas ir augusto mėn. liko pastatytas prieš augščiausį militarį teismą.

Teismas atsibuvo didžiausioje slapybėje. Nuteisė jį keturiem metam į kalėjimą prie sunkių darbų ir ant 10 metų atėmė pilietiškas teises.

Lapkričio 9 d. 1918 m. revoliucija, paliosavo visus politinius kalinius ir Liebknechtą sugrįžusį į Berliną minia pasitiko ant stoties didžiausiu entuziazmu.

Nauja valdžia buvo steigiamą. Didžiūmiečiai socialistai ir Neprigulmingoji Partija nutarė darbuotis bendrai su kapitalistinėm partijom. Liebknechtas buvo kviestas dalyvaut valdžioj, bet jis atsisakė. Jis jokiū būdu ne sutiko bendrai darbuotis su kapitalistais.

R. Luxemburg.

Tada Rožė Luxemburg ir Liebknechtas sutvėrė vokiečių Komunistų Partiją — Spartakų sąryšis, kaip ji tada buvo vadinama.

Steigiamoji tos partijos konferencija tęsėsi nuo 29 iki 31 d. gruodžio, 1918 m.

Tos partijos mieriu buvo socialė revoliucija, sulyg Rusijos Komunistų taktikos ir steigimas tarybų. Tuom laiku pradėjo išėidinēt "Raudonoji Vėliava, kurio redaktorais buvo K. Liebknechtas ir Rožė Luxemburg.

Vokietijos neva revoliucinė valdžia tuoj pradėjo persekioti darbininkus. Ramios darbininkų demonstracijos buvo vaikomos ir apšaudomos. Sausio 5 dieną, 1919 m.

riuomenės, ginkluotos mašininėmis kanuolėmis, granatomis, ir artilerija. Didžiausios komunistų skerdynės sekė.

Pergalėti darbininkų vadai pabėgo. Liebknechtas ir Rožė Luxemburg pasislėpė savo draugo name Wilmersdorf. Sausio 16 d. 1919 m. Noskės kareiviai areštavo juos, ir beveždami į kalėjimą nužūdė.

Dramatiškas ir žiaurus buvo tai pasielgimas, bet ištikrųjų yra tai sena darbininkų vadų išdavystės pasaka.

K. Liebknechtas.

įvyko didelės protesto demonstracijos prieš valdžią už prašalinimą Eichhorn'o policijos komisionieriaus Berline, kuris buvo komunistu. keliatą dienų vėliau visuotinas streikas buvo paskelbtas. Apie savaitę laiko buvo neaiški situacija. Tada D. Noskė socialdemokratas užėmė valdžioj vietą kaipo "Apsigynimo ministeris".

Jis sutraukė į Berliną daugybes ka-

Tragiškumas to atsitikimo yra ne tame kad tų ištikimų darbininkų vadų Liebknechto ir R. L.—burg pasišventimas darbininkų labai privedė juos prie taip žiaurios mirties, bet tame, kad nežiūrint jų pasišventimo, nežiūrint jų aiškių nurodymų kuriuo keliu darbininkai privalo eiti; Vokietijos darbininkai vis dar tebevergauja, vis dar tebesnaudžia, tebevelka savo jungą.

Karės laiku Liebknechtas buvo protingas žmogus pasiutusiam pasaulyj, todėl tik keliatas išgirdo jo balsą. Revoliucijos momentui atėjus ir vėl jis vienas su keliais savo draugais ragino darbininkus eiti keliu, kuris yra vienintelis kelias prie pasiliosavimo.

Jei Vokietijos darbininkai būtų išgirdę, paklausę tų keliatos savo draugų vadovų balso, jei jie būtų taip aiškiai permatę, kaip jų vadovai, blogas sekmes bendradarbiavimo su savo priešais kapitalistais ir sociališdavikis, jie būtų dabar, kaip Rusijos darbininkai, besteigią naują, laisvą pasaulį. Vietoj to, jie grimsta vis giliau ir giliau į skurdą ir vergiją. Jie dar tebevargsta senose apystovose ir jų kova dar nelaimėta.

Liebknechtas ir R. L.—burg vedė griežtą kovą su darbininkų priešais, ir tai yra pereiga kiekvieno komunisto ir komunistės.

Kaip atsitiko su jais, taip atsitiks su mumis visais, jei mes neišmoksime sekmingai kovot.

Vien tik darbininkai kaipo klasė gali sutriuškinti kapitalistų galybę, su kapitalizmu negali būt jokių kompromisų.

ŠOVINISČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Pereitų metų rugsėjo mėnesyje, Christianijoje, Norvegijos sostinėje, atsibuvo suvažiavimas, taip vadinamos, Moterų Tarp-tautinės Lygos. Kalbamosios lygos suvažiavimai atsibuna kas penkeri metai. Pereitą metų tasai suvažiavimas buvo nepaprastas tuomi, kad jame dalyvavo apie 350 delegačių, atstovaujančių 29 šalis.

Kaip pamate, taip ir sąstate, šis suvažiavimas buvo grynai buržuazinis, padabintas liberalizmo dekoracijomis. Kalbamoji lyga dedasi esanti grynosios demokratijos nešėja ir proteguotoja. Vienok, kaip matosi iš suvažiavimo tarimų, tai jai

rupi niekas daugiau, kap tik lopymas trunėjančios kapitalizmo sistemos ir smalkymas kodylo švankioj atmosferoj. Suvažiavimo tarimai darbininkų klesai nieko nežada: vien keletas reikalavimų del trečiaeilės svarbos buržujinių reformėlių.

Moterų lyga vadina save tarptautine, bet kaip mizernas, kaip veidmainingas tas jos tarptautumas! Tik pamislykite: tarp-tautinės lygos narės ir suvažiavimo delegatės, savo antyje nešioja šovinizmo ir rasinės neapykantos gyvatę!

Kaip tos buržujinės filisterės, tos "tarp-tautinės filantropės", atsinešė į dvi negres (juodveides) delegates, mus informuoja laikraštis "The Crisis". Jis aiškiai rodo, koks purvinas šovinizmas, kokia nepakanta viešpatavo tų ponių širdyse link nuskriaustų ir niekinamų negrių.

Tan suvažiaviman iš Amerikos važiavo dvi negrės, ponija M. B. Talbert iš Buffalo, N. Y., ir jos duktė Dr. M. F. Warring iš Chicagos. Reikia pasakyti, kad ir kalbamosios negrės buvo jų klesos narės, buržujės, o ne darbininkės, betgi rasinė nepakanta apveikė baltųjų ponių ir klesinius reikalus. Delegatės keliavo per Italiją, Šveicariją, Prancuziją, Belgiją, Daniją, Norvegiją ir, gryžtant, per Škotiją. Žinoma, jos tai darė tikslu "pamatyti svieta" ir kuoplačiausiai išgarsinti savo "kilnią misiją".

Laike jų ilgos kelionės, 78 dienu, pietinių Amerikos valstijų delegatės stengėsi, kad tik kuoplačiausiai įžeidus ir pakenkus juodveidėm delegatėm. Jom tik išplaukus iš Amerikos, ant laivo jau prasidėjo įžeidinėjimai: pasakojimai balsiai visokių negrus niekinančių pasakų. Italijoje ir Šveicarijoje buvo daroma pastangos, kad kaip nors negres atskyrus nuo delegačių burio. Ir kaip čion galima pasirodyti svietai ben-

drai su savo buvusiomis vergėmis! Tai skandalas!

Pribuvus delegatėm į Paryžių, ten Amerikos Jaunų Moterų Krikščionių Draugija (Y. W. C. A.) puikiai priėmė visą būrį, o juodveidėm net pusryčių atsisakė duoti. Visai krikščioniškai. Antverpe, ponija Riley maldavo viešbučio savininko, kad tas atskirtų juodveides nuo burio, nes, esą, tai pažeminimas. Žinoma, viešbučio savininkas turėjo daugiau supratimo ir maldavimą atmetė. Brusselyj, tulos delegatės visai atsimitė nuo savo burio tik dėl to, kad ten buvo juodveidės.

Anglijoj, Karalienės Viešbutyj, tulos pietinių valstijų delegatės atsisakė sėsti prie jom prirengto stalo ir apleido valgomąjį kambarį vien dėl negrių. Copenhagoj, Danijoj, Amerikos konsulis iškėlė delegatėm puotą. Ir čion trys poniutės iš Wyoming valstijos atsisakė dalyvauti, kad te nbuvo negrės.

Pažymėtina, kad pačiame suvažiavime, kaip ir kelionėj, juodveides ne tik nežeidė, bet net pagerbė kitų šalių žmonės, kas baisiai pykino jų kaimynkas, baltąsias ponias iš pietinių Amerikos valstijų. Ilgainiui, net jos lyg ir susigėdo pačios savęs. Baigiantis suvažiavimui, Norvegijos Karalius ir Karalienė iškėlė delegatėm puotą, kurioj dalyvavo negrės, ir baltosios poniutės nebėgo laukan iš puotos. Žinoma, jos tai darė sukan dė dantis, bet kentė. Buvo jom iškelta ir daugiau puotų gryžtant, bet ir čion reikėjo verkiant kęsti "draugijinę lygybę".

Galima drąsiai sakyti, kad baltosios darbuotojos užsižadėjo daugiau bent kur eiti su buvusiomis savo vergėmis, juodveidėmis.

Aišku, jeigu tasai suvažiavimas būtų buvęs darbininkų moterų, tai jos būtų turėję nesmagumo delei rasių skirtumo. Kon ir apsigyveno pas savo gimines Cleve-

Bet tokį suvažiavimą ne tik kad nebūtų vaišinę ponai ar karaliai, bet net į savo šalis būtų neįsileidę.

Rodosi, nėra reikalo aiškinti, ko yra vertas kalbamasai moterų suvažiavimas.

A. Petrika.

Draugė Veronika Ivanauskiūtė-Andriulienė Mirė

Veronika gimė, rodos, 1891 m., Naujavalakių kaime, Marijampolės apskrityj, Suvalkų Rėdyboj. Kaip ir daugelis neturtingų mergaičių, Veronika iš mažens neturėjo progos lankyti mokyklas. Ji tačiau lengvai išmoko skaityti dar maža budama. Taipgi pramoko rašyti ir skaitliuoti dar budama Lietuvoj.

Veronika Ivanauskiūtė-Andriulienė.

Sulaukusi apie 20 metų, Veronika, 1911 m. lapkričio mėnesij, atvyko Amerikon ir apsigyveno pas savo gimines Cleve-

land, Ohio. Labai mažai uždirbdama, ji veik per du metus dėjo visas pastangas, kad kaip nors sutaupyti pinigų pasiųsti tėvams už jos kelionę į Ameriką. Vėliaus, 1913 m., Veronika jau pradėjo dalyvauti progresyvių draugijų veikime. Pirmiausiai — dainorių draugijoje "Mirta", paskui — L. S. S. 3 kuopoj ir L. M. P. S. 24 kuopoj.

Aš pirmiausiai su ja susipažinau 1917 m. vasarą, kada su kitais draugais atvykome į Clevelandą iš Valparaiso, Ind., mokyklos. Tada Veronika veikime užėmė svarbią vietą, ne tiek daug delei jos prasilavinimo, kiek delei rimtumo ir pasišventimo. Vakaraus ji lankė mokyklą, bet neatsisakė veikti darbininkų eilėse. Man tokis Jos pasišventimas labai patiko, ir kiek galėdamas stengiausi Jai pagelbėti. Nuo šio laiko aš ir pradėjau padėti Jai Jos vargingame gyvenime. Nors ir mano gyvenimas buvo vargingas, bet, kad jau buvau lankęs mokyklą ir Lietuvoj ir čia, tai daug kuo galėjau Jai padėti lavintis. Ji noriai priimdavo daugiau mokančių pamokinimus ir kiek galėdama rengėsi prie nuolatinio lankymo mokyklos. Perdaug stengdamosi mokintis, nedamiegodama, Ji puldė savo sveikata.

1918 metų rudenį Veronika atvyko mokyklon į Valparaiso, Ind. Čia Ji išbuvo virš metų laiko. Nelankiusiems iš mažens mokyklos, žinoma, nėra lengva pradėti nuo ABC. Tai ir Veronikai nebuvo lengva mokintis. Dažnai užvilkdamas savo darbą, padėjau Jai, nes Ji labai noriai mokinosi. Nors neilgai Ji čia buvo, bet daug ko prasilavino. Nes apart to, ko mokykloj mokinama, mes dar turėjome mokyklėlę lavintis marksizmo ir jį kitiems aiškinti. Veronika marksizmą studijavo su dideliu pasišventimu. Jinai labai džiaugė-

si, kad atvyko mokyklon. Ji džiaugėsi, įgaudama daugiau žinojimo.

Buti mokykloj Veronika manė ilgai. Del to bandė kuomažiausiai išleisti pinigų. Jinai kartais eidavo dirbti pas turtingus žmonės, kad užsidirbus kambario randą ir valgi. O mokintis ir dar dirbti yra labai sunku, tai Jos sveikata dar labiau nusilpnėjo.

1919 m. mane chicagiečiai pašaukė dirbti prie laikraščio. Chicagoj tada ėjo smarki kova tarpe kairiųjų ir dešiniųjų socialistų. Veikiančių žmonių reikėjo labai daug, o buvo jų mažai. Veronika, matydama, kad ir Ji reikalinga, kad ir Ji gali daug pagelbėti mūsų veikimui, ypač moterims, apleido mokyklą ir atvyko pas mane Chicagon. Mes tada jau buvome vedę (apsivedėme Valparaiso'j). Dienomis Veronika pagelbėdavo man dirbti raštinėj, o vakarais veisdavo mūsų organizacijose. Ji veikė ne vien tarpe moterų, bet ir abelname veikime. Nedėdieniais ji mokino vaikus "Ateities Žiedo" vaikų draugijėlės mokykloj. 1920 m., pasunkėjus mano gyvenimo aplinkybėms, Veronika nuėjo dirbti dirbtuvėn. Sunkus darbas ir rupestis dar daugiau prisidėjo prie Jos sveikatos puolimo. Bet Veronika to nepaisė. Ji visados darbo žmonių reikalus statė augščiau savo privačių reikalų. Ji dirbo, veikė, nesiguosdama, net slėpdama nuo manęs savo sveikatos silpnumą.

Pabaigoj pereitų metų Ji lankėsi su prakalbomis rytinių valstijų lietuvių kolonijose. Išbuvo ten apie tris mėnesius. Keliauti per ilgą laiką ir sakyti prakalbas yra labai sunkus darbas. Tatai reikalauja didelės spėkos. Tai sugryžo Veronika labai pavargusi. O prie to dar prisidėjo manęs areštavimas. Veronika labai manęs gailėjo, tai sužinojus apie mano areštą, labai nusiminė ir susirupino. Tačiau ir

dabar Ji nenuleido rankų. Ji pildė savo proletarinę pareigą — veikė kiek galėdama.

Negana to, kad Veronika lavinosi ir dalyvavo veikime. Ji pradžioj šių metų dar įstojo mokyklon — LEWIS INSTITUTE — Chicagoje. Bet žiauri mirtis neleido Jai ilgai mokintis ten.

Sausio 15 d. Veronika buvo pakviesta kalbėti į Clinton, Ind. Gryždama Ji labai persišaldė ir tas visai pakirto Jos silpną sveikatą. Sugryžusi Ji guodėsi, kad blogai jaučiasi. Bet dar 22 d. sausio Ji dalyvavo lavinimosi susirinkime. O 23 d. sausio jau nuvežta ligoninėn, kur išbuvusi tris dienas mirė (26 d. sausio).

Palaidota Ji labai iškilmingai. Prieš išlydint iš namų prisirinko labai daug žmonių gatvėj, nes stubon nei dešimta dalis negalėjo sutilpti. Draugai pagerbė Ją tinkamai už Jos nenuilstantį darbavimąsi delei darbininkų klesos. Daug gražių gėlių vainikų sunešė draugai ir draugės.

Veronika jau ilsisi po šalta žemele. Ji apleido klesų kovos lauką... Jos mirtis labai suvargino mane. Atėmė linksmybę, energiją ir daug sveikatos. Per tris metus aš džiaugiausi Jos mokinimusi, Jos pasišventimu. Vargdami mes visados vienas kitą padrąsindavome. Aš visados tikėjaus, kad Ji bus labai naudinga darbininkų klesai. Ir dabar, tokiame laike, kada Ji reikalinga vargstančių eilėse, kada Ji pradėjo eiti į priekį klesų kovos lauke, žiauri mirtis išplėšė Ją iš mūsų tarpo.

Veronika rengėsi prie didelio ir sunkaus darbo. Peržiūrėdamas Jos popierias rašomajam stale, radau daug surinkta visokių statistikų, skaitlinių, reikalingų naudoti prakalbose ir rašant straipsnius. Daug kas pradėta rašyti... Matyt, Ji lavinosi, rengėsi pradėti dar daugiau veikti, dar geriau patarnauti darbininkų klesai. Tar-

navimas darbo žmonių reikalams Ją labai užganėdindavo; tai buvo mylimu Jos užsiėmimu.

Labiausiai man gaila ir liudna, tai kad sunkioj valandoj aš negalėjau būti šale Jos. O ji to labai troško. Ji manęs labai gailėjo, taip kaip ir aš Jos. Šita nelaimė daugiausiai kankina mane.

Už visa tai, ko Ji užsitarnavusi, aš atmoku Jai skausmu ir liudėsiu, jeigu tik tuomi galima atmokėti...

Ilsėkis, Brangi Verute! Mes tavo kapą apklojome vainikais ir aplaistėme ašaromis. Mes tavo darbų neužmiršime!

Širdį man skauda ir sielą kankina liudėsis!

V. Andriulis.

IŠ MOTERŲ JUDĖJIMO

Namų pagerinimai darbininkų respublikoj.

Trockis visos Rusijos Moterų Konferencijoj, be ko kito, pasakė:

“Per vieną agitaciją mes nepasieksime pageidaujamo tikslo. Agitacija turi būti paremta pačiu darbu ir padaromais pagerinimais. Pagerinimai, kurie ligi šiol padaryti darbininkams ir moterims darbininkėms tai pavedimas buržuazijos namų, auklėtuvių įsteigimas ir t. t. Bet tai dar labai menki žingsniai.

“Bet jeigu mes pastatysime didelį namą pagal planą mūsų sovietinės statybos (architektūros), kad tame name galėtų gyventi penkios dešimtys darbininkų šeimynų, įtaisant jame visiems vieną virtuvę vietoj penkiasdešimt atskirų virtuvių ir pavedant ją geriausiai šeimininkei; o kitą namą pastatysime ir įrengsime, kaipo auklėtuve,.... tai tas faktas padarys įspudžio į protus labiausiai atsilikusio ir tamsiausio darbininko ir darbininkės motinos.

“To darbo mes dar nepradėjome; visą savo energiją mes išiekvuojame karo frontuose. Jeigu mes galėtume surinkti visą tą energiją, kurią išiekvuojame per trejus metus civilio karo frontuose, tai mes galėtume iki pamatų sugriauti visą Maskvą ir pastatyti naują garbingą, puikią darbininkų Maskvą pagal planus mūsų Sovietinės architektūros (statybos).

“Jei tik bus galima, tai pavasarį mes paimsime nelemčiausią vietą Maskvoj, suliginsime ją su žeme ir toj vietoj pastatysime vieną, du ar tris didžius namus, vieną dirbtuvei, kitą auklėtuvei, trečią gyvenimui, pagal savo planą. O darbininkų minios tuomet pamatys, kad Sovietų valdžia gali tai padaryti, ir entuziazmas bus didesnis, negu laike barikadų kovos spalų men. Darbininkai tuomet sakys, kad Sovietų valdžiai vadavaujant, mes pajegsime išnaujo atstatyti gyvenimą ir padaryti jį vienu puikiu darbo namu.”

V. R—s.

Anglų dailininkė apie Rusiją.

Amerikoj lankosi ponis Clare Sheridan, kuri neseniai buvo Rusijoje. Ji yra gabi anglų skulptorė. Budama Maskvoj nulipdė pavidalus Lenino, Trockio, Zinovjevo, Krasino ir tų kitų Sovietų darbuotojų.

Pastaruoju laiku ji sakė porą prakalbų New Yorke apie Rusiją. Ji pripažįsta, kad Rusijoje “kiekvienas užsiėmęs darbu. Ir jos darbo nieks netrukdyt. “Artistai Rusijoje, — ji sako, — turi kiek reikiant progos savo darbą dirbti”.

Leninas buvo taip užsiėmęs, kad nenustojė dirbęs, kuomet ji lipdė jo pavidalą. Iš pradžių jis su ja visai nenorėjęs kalbėti. Ar jis tik neatsiminė tokius buržuazijos tvarinius, kaip ponis Snowdenienė.

Sheridaniene sako, kad Leninas “be pertraukos dirba visą dieną, nekiek nesustodamas nei užkąsti, nei pasilsėti. Taip visi

čia dirba, apie nieką kitą nemąstydami, kol neatlieka tam tikrą dienos darbą”.

Dienai pasibaigus, Leninas keletą žodžių su ja pakalbėjęs.

“Visi čia dirba išvien”. Tokia p. Sheridanienės išvada iš įgytų Maskvoj išpuodžių.

Rytų tautų moterų suvažiavimas Maskvoj.

Vasario mėnesį Maskvoj įvyksta suvažiavimas Rytų tautų moterų. Rytų tautų moterys ligšiol buvo dar didesnė verguvė, negu vadinamų civilizuočių šalių moterys. Rytų šalių daugumoje jos tebėra ne tik labiau už vyrus išnaudojamos, bet ir pačiame naminiame gyvenime jos beteisės, vyro belaisvės.

Gimdimo kontrolė Sovietų Rusijoje.

Rusijos Sovietų valdžia išleido įstatymą apie nėščių moterų pasiliuosavimą nuo vaisiaus.

Įstatymo įžangoje aiškinama, jog negimusio kūdikio panaikinimas yra didelis blogumas, skriauda komunistinei visuomenei. Ir Sovietų valdžia ketina tą blogumą visais būdais stabdyti, kaip tik susidarys sąlygos, kuriose bus galima tinkamai aprūpinti motinos ir kūdikio gyvenimą. Bet tokių sąlygų tuo tarpu dar nėra kiekvienai motinai ir kūdikiui. O valdžios nekontroliuojamos abortijos (negimusio vaisiaus naikinimai) stato moteris į didelį pavojų; padaro baisesių kentėjimų, dažnai kraują užnuodija ir atneša mirtį.

Taigi įstatymas leidžia tam tikrose ligoninėse, specialistų priežiūroje, paliuosuoti moteris nuo negimusio vaisiaus. Bet griežtai uždraudžia daktarams, akušerėms ir šiaip asmenims daryti tuo tikslu privatinės operacijas. Už to įstatymo peržengimą skaudžiai baudžia.

Nedraudžia betgi duoti patarimus, kaip apsaugoti nuo neštumo, jei moteris nenori turėti kūdikių delei kurių nors priežasčių.

Snowdenienė ir Sovietai.

Pirm poros mėnesių Rusijoje lankėsi geltonasis Anglijos darbininkų "vadas" Snowden su savo žmona.

Budama Maskvoj, Snowdenienė ne viena komplimentą pasakė Sovietų atstovams. Saldžiai su komisarais kalbėjosi, norėjo juos žavėti savo ponišku apsiejimu. Bet, žinoma, nieko neužžavėjo savo šaipymais, tupčiojimais ir kraipymais.

Už akių gi ta ponija dūsavo savo sėbrams: "O, kaip čia greičiau išsprudus iš tos purvinos Rusijos!" Juk tai paprasto buržujinio, ypač angliškojo, mandangumo pavyzdys.

Sugrįžus Anglijon, p. Snowdenienė iš savo tuščios galvos parašė "knygą" apie Sovietų valdžią. Savo rašyme perspėja Anglijos darbininkus nuo bolševizmo šitokiais argumentais. Jeigu Anglijoje įsikurtų Sovietų valdžia, tai "Tuoju būtų pašalintas karalius ir panaikintas parlamentas. Jų vietą užimtų Sovietai ir komisarai. Vien tik darbininkai tegalėtų balsuoti; visi kiti, jų skaičių ir kunigai, neturėtų balsavimo teisės."... "išnyktų žodžio laisvė"...

Tik sakykit, ar ne baisiai delei to darbininkai nukentėtų! Kas tuomet darbininkus engtų ir mulkintų? Ir kur dėtus tokie buržuazijos batlaižiai, kaip ponai Snowdenai?

Beje, dar toji darbartinė Anglijos "laisvė". Airijoje nevalia sueiti nė šešiams žmonėms; tokį "susirinkimą" jau įsakyta policijai išvaikyti. Laisvė Snowdenams, Hendersonams, o kalėjimas tikriems darbininkų vadams: Sylvijai Pankhursčiutei, Malone'ui, J. Steele'ui, H. P. Burgess'ui ir kitiems.

Šliubas ar be šliubo?

Pastaruoju laiku "Moterų Balso" skaitytojai pradėjo rašyti apie tai, ar reikalingas yra šliubas, ir kožnas iš tų skaitytojų

stengiasi ir bando išnešti nuosprendį už ar prieš. Bet man keistai išrodo dudalykai: vienas, kad rašytojai visai neprisilaiko temos, o antras, tai kad stengiasi išnešti nuosprendį apie tokį klausimą, apie kurį nieko iš anksto negalima nuspręsti. Bet turbūt nei vienam iš tų rašytojų neatėjo į mintį, kad šliubas, koks jis nebutų, nieko bendro neturi su meile. Jis nepriverčia nemylimo mylėti ir nepamokina meilės. Juk niekas nedaro jokio šliubo pirma, negu įsimyli vienas į kitą; pirma turi atsirasti meilė, o paskui jau daro šlubą. O jeigu po šliubo (koks jis nebutų) žmonės priversti yra persiskirti, tai nereiškia, kad šliubas priverčia ką nors ir be meilės drauge gyventi. "Moterų Balso" No. 12 tula Luyza sako, kad kuomet mes esam nevedę, tuomet esame linksmus, smagus ir pilni vilčių; po šliubui gyvenimas pasidaro tuščias ir apmiręs. Čia — tikras nonsensas. Vienas dalykas, tai tas, kad Luyza neparodo, jog šliubas būtų tam priežasčia; o antras, tai kad šliubas nieko bendro neturi su gyvenimo tuštumu ar apmirimu ir, dar vienas dalykas, Luyza turbūt nežinojo, kad jeigu kas mato, jog šliubas bus priežasčia jo gyvenimo tuštumo, tai gali jokių šliubų nedaryti, niekas jo prie to neverčia. Pagal Luyzos nuomonę, visi, kurie yra apsideję kokių nors šliubu, tai po kelių mėnesių pasilieka gyvais numirėliais, visi be vilties, be linksmumo, gyvena nusiminę ir, pagal Luyzos nuomonę, šliubas tam yra kaltas. Čia išrodo, kad arba Luyza vien tik tokius žmones temato, arba neišdrįsta pasakyti to, ką tikrai mano. Aš Luyzai pasiūlymu parodyti, kad žmonės, kurie turi gyvenime kokį nors siekinį, kokį nors idealą, apart lytiškos meilės, tiems žmonėms po dešimts šliubų arba visai be šliubo gyvenimas niekuomet nėra tuščias, ir jie taip pat yra linksmus, kartais dar net links-

mesni, kaip tie, kurie be jokių šliubų gyvena. Žinoma yra, kad šeimyniškam gyvenime pasitaiko daugiau rūpesčio ar vargo, bet tai nereiškia, kad šliubas tam kaltas. Kaltas tam yra dabartinis surėdymas, dabartinės gyvenimo sąlygos. Vienok, ir to nežiurint, tie, kurie po šliubui taip pat yra linksmūs, kaip ir tie, kurie be šliubo. Tiems tik koki nors prižadai yra baisūs, kurie juos daro neapsimąstę, arba kurie daro kokius nors prižadus, žinodami, kad jie jų nepildys, ir tiems, kurie veda ir daro prižadus vien tik dėl lytiškos meilės, — tokiems, be abejonės, po kelių mėnesių, kada jie prisistotina taja meile, jiems tada gyvenimas pasirodo tuščias ir apmiręs, nes jų tikslas jau atsiektas ir viens kito pradeda nebeapkęsti.

Toliaus Luyza sako, kad turčiai turi pilnai užganėdintą ekonominį gyvenimą, bet pas juos daugiau persiskyrimų, negu pas beturčius, tuomi norėdama parodyti, kad skurdas nėra priežastis šeimyniškų nesutikimų. Bet tas kaip tik atbulai. Pas turčius yra daugiau šeimyniškų nesutikimų dėl to, kad jie tankiausiai veda ne iš meilės, bet dėl finansiškų išrokavimų; o antras dalykas, tai jų dideli turtai veda juos prie ištvirkimų ir nesutikimų. Turtuose paskendę, nežinodami kaip juos suvartoti, jie gyvena be jokio tikslo, be idealo. Visas jų gyvenimas — tai lėbavimai ir ištvirkimas, o tas veda prie nesutikimų ir persiskyrimų. Toliaus Luyza desperatiškai šaukia: "Šalin šliubus! Tegul tarp mūsų žydi meilė! Mes norim gyventi džiaugsme ir meilėj!" Aš niekuomet negirdėjau, kad šliubas kam nors uždraustų mylėti arba linksmintis. Kaip augščiau minėjau, žmonės tik ir daro šliubus tada, kada viens kitą įsimyli; niekas jų prievarta neverčia daryti šliubą, ir jeigu jie, viens kitą pamylėję, daro šliu-

bą, tai ko gi jie turi gailėtis, kodėl jie negali būti linksmas taip, kaip ir tie, kurie be šliubo? Šliubas nedraudžia jiems mylėtis, jis nedraudžia jiems linksmintis; juk iš meilės ir dėl meilės jie ir padarė šliubą. Tačiau kur gi čia tinka ta pasaka, kad šliubas varžo meilę? Šliubas varžo meilę tik tiems, kurie apsideva ne iš meilės, o su kitu koku nors išrokavimu. Kitaip aš nemanau, kad Luyza norėtų matyti žmones mainant meilužes arba meilužius, kaip čigonas kumeles.

Antra nesąmonė, tai stengimasis nuspręsti, kokis šliubas turi būti, arba kad jo visai nereikia. Keisis žmonija, keisis civilizacija, keisis ir žmonių papročiai. Niekas iš anksto negali pasakyti, koks jis bus, arba kad jo visai nebus. Ir rašant apie tą klausimą citatas iš kokių ten mokslinčių ar filosofų, nėra jokių argumentų, kad ateityj jokių šliubų nebus. Nes nei joks mokslinčius negali pasakyti iš anksto, kokia tvarka ir koki papročiai bus ateityj. Kada persikeis žmonija, kada persikeis civilizacija ir visas surėdymas, tada persikeis ir visi žmonių papročiai ir pasielgimai. Bet tvirtinti, kad dabar šliubas yra priežastis nemeilės ir nesutikimų yra nesąmonė.

Nemo.

Komunizmas reiškia lygų pragumą dėl visų prie darbo, prie gražaus gyvenimo ir prie pasilinksminimo.

--: --: --:

Kapitalistai organizuojasi, kad apvogus darbininkus; bet darbininkai dar neišmoksta organizuotis, kad užbėgus vagystei už akių.

--: --: --:

893566

Komunizmas nėra sunkus suprast, išskiriant tuos, kurie nenori suprast.

APŽVALGA

KETVIRTAS INTERNACIONALAS.

Nelaimingi tie socializmo renegatai pasivadinę socialistais. Po karo skerdynių nusimazgoję savo biaurias rankas bandė jie prikelt iš numirusių antrąjį Internacionalą, kurį jie patys ir buvo karo laiku numarinę. Bet sunku į negyvą lavoną gyvybę įkvept ir ne žiūrint jų visų pastangų antrasai Internacionalas nesikelia iš numirusių ir gana.

Pamatę, kad darbininkų minios neina su jais, kad jie liko generolai bearmijos tie social-išdavikai metė antrojo Internacionalo gaivinimą ir pradėjo galvoti, kas daryt ir kaip prisiviliot darbininkų minias?

Prie Trečiojo Internacionalo dėtis jie nenori, nes tas jiems nepatogu, nes negalės mulkint darbininkus, bet bus verčiami rodyt jiems tikrąjį kelią. Pagaliaus Trečias Internacionalas nei nepriimtų jų į savą tarpą, na tai sugalvojo tvert ketvirtą Internacionalą, manydami, kad tuo būdu pasiseks apmulkint darbininkus ir patraukt juos savo pusėn.

Tada tie ponai renegatai susišaukė savo konferenciją Berne, kur dalyvavo keletos šalių "socialistų" atstovai ir parašė savo manifestą, kviečiantį visų šalių nepriklausančias III Internacionale socialistų partijas prisiusti savo atstovus į Vienną (Austrijoj), kur vasario 22 įvyks antra jų konferencija. Išrinko taipgi komisijas kurios laikys savo posėdžius iki minėtai konferencijai. Vargšai tie netur kur dėtis. Antrame Internacionale nėra kas veikti, į Tretįjį tokių ponų nepriima; na, tai žaidžia tverimu ketvirto Internacionalo.

KITA PANAŠI KONFERENCIJA.

Panaši konferencija neseniai įvyko Paryžiuje, kur susirinkę visi Rusijos kontr-revoliucionieriai svarstė, kokiū būdu nuverst Rusijos bolševikus, arba Tarybų tvarką.

Tie ponai vis dar tikisi, kad jiems pavyks nuverst Rusijos darbininkų valdžią ir kad sugrįžs jiems taip malonus carizmo laikai. Nutarę kovot su Rusijos darbininkais kiek tik jų spėkos leis, tie carberniai prašė, kad kitos valstybės pripažintų jų tą konferenciją kaipo Rusijos steigiamąjį seimą ir kad jie būtų pripažinti, kaipo tikroji Rusijos valdžia.

Juokinga ištikrųjų. Rusijos steigiamasai seimas įvyksta Paryžiuje Francijoj, ir visa Rusijos neva valdžia negauna sau vietos tokioj milžiniškoj šalyj kaip Rusija, bet turi gyvent Francijoj ar kituose kraštuose.

Tie žmonės tai taip, kaip maži vaikai parėję iš krutamųjų paveikslų lošia namie pamėgdžiodami matytus paveiksluose veikalus. Ant gatvių čia dažnai galima matyt vaikus lošiant karę. Sakoma, kad Tarybų Rusijos vaikai ant gatvių lošia revoliuciją; na, o dideli vaikai—Rusijos kontr-revoliucionieriai irgi lošia: steigiamąjį seimą, Rusijos valdžios rolę ir panašius dalykus.

Tie patys kontr-revoliucionieriai atsišaukė į Amerikos ir kitas valdžias, kad jiems ir visiem Rusijos pabėgeliams valdžios paskolintų pinigų pragyvenimui, ypač Amerikos valdžia, nes jie girdi badaują Francijoj, Šveicarijoj ir kitur. Tie ponai papratę myst svetimu triusu—darbininkų prakaitu, tingi dirbt, todėl turi pabadaut. Mat,

jie negali savo baltas rankutes teršt prie paprastų darbų: skundžiasi jie, kad grafienės, kunigaikštienės turia dirbt paprastus darbus ir net tarnaut pas turčius. Ar tai ne baisu? Ponia, kuri turėjo po keliolika tarnų ir tarnaičių, dabar turi pati tarnauti.

Gerai biauzybėm; čiulpė darbininkų kraują ir prakaitą, badu juos marino, tegul dabar pabando, kaip gerai skurst ir badaut.

SMARKI KOVOTOJA.

Laikraščiai ir vėl praneša, kad Vokietijos Komunistai rengiasi prie sukilimų kovo mėn. pradžioj. Tam tikslui jie organizuoja raudonąją armiją ir pasitiki gaut pagalbą nuo Tarybų Rusijos.

Klara Zetkin vienintėlė moteris Komunistų atstovė Vokietijos parlamente (Reichstage) įnešė rezoliuciją (arba bilium), kad Vokietija padarytų su Rusija militarę sutartį prieš visą kapitalistinį pasaulį. Ji griežtai reikalavo, kad tas jos bilius būtų priimtas, grumodama buržuazijos atstovams šiais žodžiais: "Sąjungą su Sovietine Rusija jau nusprendė visi Vokietijos Komunistai ir jų šalininkai, nežiurint to ar sutiks su tuo Vokietijos valdžia ir patsai parlamentas".

Tasai faktas reiškia, kad Vokietijos darbininkai ne tik nori susibroliauti su Rusijos darbininkais, bet ir bendromis jėgomis ginti nuosavą laisvę, ir pagaliaus tą laisvę iškovoti viso pasaulio draugams darbininkams". Ji kalbėdama priminė, kad Vokietijos valdžia pasisiūliusi bendrai kovoti su talkininkų kariūmene prieš Sovietinę Rusiją.

Paskui ji prisiminė apie talkininkų blokadą, kur Vokietijos gyventojams karo metu padarė daug nedovanotinos blėdės. Ji pareiškė, kad Vokietija niekad nepamirštų baisenybių, kokias karo metu suteikė talkininkai Vokietijai, nežiurint to, ar Vokietija bus respublika, ar monarchija.

Ji sakė, kad tie patys priešai yra atsakomybėj ir už šiandieninę Rusijos ekonominę padėtį.

Klara Zetkin pasirodė smarki komunistė — kovotoja, nežiurint savo amžiaus senumo.

Neseniai ta senelė aplankė Tarybų Rusiją, dalyvavo Trečiojo Internacionalo antrame suvažiavime. (Sakoma, kad orlaiviu ji ten nuvyko.) Po to Francijos socialistai turėjo savo suvažiavimą mieste Tours, kur Klara Zetkin be Francijos valdžios žinios ir leidimo, slapta nuvyko ir dalyvavo suvažiavime ir sugrįžo į Vokietiją taipgi slapta.

Kai kurie Vokietijos laikraščiai atspaudino jos prakalbą pasakytą vokiečių parlamente ir padėjo savo bauginančių pastabų.

Laikraščiai sako, kad reikia laukti komunistų sukilimų tikslu sujungti Vokietiją su Sovietine Rusija. Sako: "reikia atsiminti, kad Pavolgėje esama daug vokiečių. Bolševikai žada jų tūkstančius apginkluoti ir pasiųst į Vokietiją komunistams pagelbėti.

SILVIA PANKHURST KALĖJIME.

Silvia Pankhurst garsi Anglijos komunistė ir redaktorė, laikraščio "The Workers Dreadnaut" buvo padavusi apeleciją į augštesnį Anglijos teismą, bet jos apelecija likosi atmesta, ir ji dabar sėdi kalėjime kur ją nuteisė Anglijos valdžia šešiem mėnesiam už tulus straipsnius tilpusius minėtam jos redeguojamam laikraštyj.

Tai ne pirmas atsitikimas tai narsiai darbininkų klesos kovotojai. Ji yra jau daug sykių sėdėjusi už prakalbas, straipsnius, ir įvairius politiškus prasižengimus.

RENEGATUS PALIUOSAVO.

Mes stebėjomes kada social-išdavikai V. Bergeris, Germeris ir kiti socialistų partijos bosai socializmo renegatai liko nuteisti

net 20 met. kalējiman, nes jie visai nēra pavojingais buržuazinei valdžiai, bet dabar pasirodē, kad nuteisimas buvo jų teisėjo ypatiška neapykanta link jų, ir todėl šitą patyrus valdžia liepē savo padējējus ir remējus paleist, nes ištikrųjų jie ne buvo valdžiai visai prasikalte.

PAMINKLAS SUFRAGISTĖM.

Washingtonė liko pastatytas paminklas pirmutinēm ir labiau atsižymėjusioms moterim kovotojom už lygias balsavimo teises. Butent: poniai Susun B. Anthony, Elizabeth C. Stauton ir Lucretia Mott.

Vas. 15 prie paminklo atidengimo dalyvavo įvairių sufragistiškų organizacijų atstovės, kurios sudėjo prie paminklo daug gražių gėlių ir vainikų.

SKANDALAS "NAUJIENŲ" PASTOGĖJ.

Paskutiniu metu laikui "Naujienu" pastogėj įvyko didelė revoliucija. Ponai smalaviriai, negalėdami pasidalinti riebiais bendrovės kašniais, susipešė tarp savęs ir net patraukė vieni kitus teisman. Daėjo iki to, kad net spaustuvės darbininkai, pasipiktinę savo ponų peštinėmis, sustreikavo.

Bendrovės bosai, žinoma, darbininkų reikalavimų neišpildė ir po tulo laiko jie (darbininkai) nusiramino ir sugryžo darban, kaip praneša pačios "Naujienos".

Dabar "Naujienu" spaustuvės darbininkai pamatė, su kokiais socialistais jie turi reikalą arba kokie darbininkų užtarėjai yra "Naujienu" bosai.

Gal ta lekcija atves tuos darbininkus prie susipratimo, ir jie pradės žengti tikruoju darbinikiškuoju keliu.

NAUJA MOTERŲ PARTIJA.

Nacionalė Moterų Partija Suvienytose Valstijose iškovojo moterims lygių balsavimo teisių, susitvėrusi 8 metai tam atgal, liko likviduota, o jos vieton sutverta nauja Moterų Partija, kuri žada rupintis sulyginimu abelnai, kaip politikinių, taip ir ekonominių moterų teisių su vyrais. Senoji Nacionalė Moterų Partija

laikė savo suvažiavimą 18 d. vasario, Washingtonė, ir priėmė sekamą rezoliuciją:

"Kadangi moterys pilnai dar neiškovojo lygių politikinių ir ekonominių teisių su vyrais, mes proponuojame:

"1. Kad Nacionalė Moterų Partija, kaipo atsiekusi savo tikslą, del kurio ji buvo sutverta, būtų likviduota;

"2. Kad nauja organizacija jos vieton būtų sutverta, kurios Pildantysis Komitetas būtų įgaliotas naudoti visą Nacionalės Moterų Partijos turta.

"3. Kadangi Suvienytų Valstijų moterys jau gavo balsavimo teises, tai toji naujoji organizacija rupinsis sulyginimu visų — kaip politikinių, taip ir ekonominių — moterų teisių su vyrais; taipgi rupinsis, kad tokią lygybę iškovot ir palaikyt bent kokiame tautų sąryšy, kuris kada nors gali but sutvertas.

"4. Kad pirmutinis naujosios partijos darbas būtų prašalinimas visų esančių dar legalių suvaržymų ar šiaip įstatymiškų kliučių, varžančių moterų balsavimo teises, arba šiaip neteisingų moterims įstatymų."

Šios rezoliucijos komisijos mažuma proponavo, kad ši naujoji organizacija kovotų už tautų nusiginklavimą, bet ta propozicija liko atmesta.

Buvo įnešta priedas prie priimtosios rezoliucijos, kad ta organizacija rupintųsi gimdymo kontrole, pataisymu persiskyrimų kudiškių paveldėjimo ir turtų valdymo įstatymų, bet ta rezoliucija taipgi liko atmesta.

Taigi sufragistės apsirubežiavo — vien teisių lygybės iškovojo.

Nacionalė Moterų Partija dovanojo panelei Alice Paul, tos partijos pagarsėjusiai karingai vadovei auksinį retėžį, susidedantį iš 50 skirtingos spalvos šmotukų, reprezentuojančių 48 valstijas ir dvi teritorijas, kur moterys iškovojo balsavimo teises.

Ta dovana turi reikšmę, kad ta jų vadovė paliausavo S. V. moteris iš retėžių, iškvodama balsavimo teises.

Taip, kapitalistės jaučiasi pasiluosavusios tuomi, bet darbininkės moterys nei kiek nēra paliusuotos. Jas vis dar tebevaržo skurdo ir vergijos retėžiai; balsavimo teisė nei kiek joms tų retėžių nepalengvino.

NETIKĖTAI SUSILYGINO.

(Vaizdelis iš Rusijos Revoliucijos, dviejuose atidengimuose.)

Keršto širdis.

VEIKSMAS II.

Scena: Dvarponio Smirnovo valgomas kambarys, turtingai prirengtas. Po dešinei durys į salioną, po kairei į virtuvę. Smirnovas su Evgenija geria arbatą.

Evgenija: Ir kasžin kuomi tas viskas gali užsibaigti? Iš ryto visi miestų darbininkai sustreikavo, o vakare tarnas pasakojo, kad ir kareiviai čielais pulkais prisideda prie tų maištininkų.

Smirnovas: Kas iš to gali išeiti? Niežti muzikams kailis, tai kazokai pakasis. Ar pameni, kaip penktais metais buvo? Be pasigailėjimo iššaudė visus maištininkus.

Evgenija: Tas tiesa. Bet, neduok dieve, jeigu ir kazokai prisidėtų prie tų maištininkų, kas tuomet pasidarytų?

Smirnovas: O, to niekuomet nebus, nesibijok. Pamatysi, kaip sproginės ant jų nugarų skuros. (Tarnas įneša laikraštį ir padeda ant stalelio.) Duok šian laikraštį.

Tarnas: Klausau, jūsų mylista (padėjęs laikraštį, žemai nulenkęs galvą išeina).

Smirnovas (Valandėlę žiuri į laikraštį, trenkia jį į žemę ir pašokęs): Tas negalimas daiktas. Tai melagystė. Darbininkai paėmė visą valdžią į savo rankas! (Smarkiai bėgiodamas) Tai melas, tai ne-teisybė!

Evgenija: Kas atsitiko? Kas pasidarė?

Smirnovas: Prakeikimas, prakeikimas, daugiau nieko. Ar tai galimas daiktas! Tie muzikai, tie pasmirdėliai! (Tuo tarpu įbėga Liudvisė)

Liudvisė: Kas atsitiko, tėveli? Ko tamsta taip pyksti?

Smirnovas: Ko pykstu? Žiurėk į laikraštį.

Liudvisė (paėmusi laikraštį skaito): Nuo šio laiko visa šalies valdžia ir visi šalies turtai pereina į žmonių nuosavybę. Nuo šio laiko šalį valdys išrinkta darbininkų ir kareivių taryba. Šiuomi mes, laikinasai komitetas, kviečiame visus darbininkus ir šalies piliečius dėti visas pastangas palaikymui reikalingos šalyje tvarkos ir padėti mums sutriuškinti ant visados kapitalistų sauvalę, o įvykinti darbininkiškąjį surėdymą — komunizmą. Laikinoji Darbininkų ir Kareivių Taryba.

Evgenija (puldama ant kanapos): Prapuolėm! Nužudys jie mus visus.

Liudvisė: Nesibaidykit, mama. nėra nieko taip baisaus. Už ką gi jie mus žudys, jeigu tik mes nebusime priešingi jų įstatymams ir su noru, be pasipriešinimo sutiksime pildyti didžiūmos valią? Tai yra darbininkų valia. Juk neprotinga būtų priešintis visuomenės norui.

Smirnovas: Visuomenės norui? Muzikų, pasmirdėlių norui? Kad jie nesulauktų! Tie nuskurėliai pradės valdyti šalį! Aš proto neteksiu. Ar jūs esate girdėję panašų dalyką nuo paties pasaulio atsiradimo? Muzikai ponus valdys! O gal dar padarys juos savo vergais? Duokit man vandens, aš iš kailio išsinersiu...

Liudvisė: Nesikarščiuok, tėve. Tas gali pakenkti tavo sveikatai, o paties dalyko stovio juk piktumu nepermainysime. Man rodo, kad mes turime taikytis tik prie aplinkybių, kuriose paliktas tolimesnis mūsų gyvenimas, tai ir viskas.

Smirnovas: Taikytis prie aplinkybių? O gal dar pasakysi, kad su tais muzikais

reikia pasibučiuoti? Tegul mane perkunas trenkia!

Evgenija: O nelaimė! Kas to galėjo tikėtis? Nieko mums daugiau nelieka, kaip tik skubiai rengtis važiuoti į užrubežį, nes čia mūsų gyvastis yra didžiausiame pavojuj.

Liudvisė: Bereikalo, tėvelei, taip susirupinote. Reikia dar palaukti. Pamatysime, kas bus toliau. Aš čia nei jokio blogumo nematau.

Smirnovas: Kudykis kudykiu ir lieka. Ar gali būti dar kas blogesnio? Ar tu supranti, kas vakar buvo ponas, tas šiandien muzikas, kas vakar buvo muzikas, tas šiandien ponas. Dar nesupranti? Na, po paibeliais, tu dabar ne panelė Liudvisė, o piemenė, ar supranti? Ar tai galimas daiktas?

Liudvisė: Man rodos, kad tėtušis per daug įsivaizdinate. Ant kiek aš suprantu, tai tie darbininkai arba muzikai, kaip mes juos vadiname, nenori būti ponais ant mūsų. Jie tik nori būti lygūs su mumis, kaip politišku, taip ir ekonomišku žvilgsniu, tai viskas. O juk tas nėra jau taip bloga, kaip tėvelis sau persistatai.

Evgenija: Bet kas juos žino, ko jie nori ir kaip jie gali su mumis pasielgti? Juk tai tamsūs muzikai, jie visko gali darsileisti.

Tarnas (įeidamas per duris): Darbininkų ir kareivių komisaras butinai nori su tamsta pasimatyti.

Smirnovas: Komisaras! Kas jis per vienas? Ko jam reikia?

Tarnas: Nežinau, (šyptelėjęs) jis pats tamstai pasakys, ko jam reikia.

Liudvisė: Pakviesk jį į vidų.

Tarnas (išeidamas): Prašom eiti į vidų.

Komisaras (įeidamas su dviem kareiviais): Gerą rytą tamstoms.

Liudvisė: Gero, gero, tamstai.

Komisaras: Nieko nebelaukdamas, pranešu tamstoms, kad esu atsiųstas nuo laikinosios darbininkų ir kareivių tarybos, kad pranešus tamstoms šį įstatymą, kurį malonėsite atydziai išklausti. Neišpildžius gi jo, busite patraukti atsakomybėn prieš revoliucinį tribunolą. Ar pasirengę tamstos išklausti?

Liudvisė: Taip.

Komisaras: Įsakymas visiems šalies dvarininkams ir pavaldiniams. (Skaito) Nuo šio laiko visa žemė ir jos visas turtas pereina į visuomenės nuosavybę, tai yra priklauso lygiai visiems žmonėms, kurie ant jos gyvena ir dirba. Visu žemės išdirbtu turtu, taipgi ir visais gyvenimo paramais dalinasi visi lygiai. Visi turi vienodai dirbti ir vienodai, nenu-skriausdami kitų, dalintis darbo vaisiais. Čia neišskiriama nei pats buvusis dvarininkas arba didelių plotų žemės savininkas. Kas nedirba iš tinginavimo, tas nieko negauna. Šis patvarkymas turi but šventai pildomas. Neišpildymas šio patvarkymo skaitysis prasižengimu. Darb. ir Kar. Taryba.

Smirnovas (pašokęs iš piktumo): Niekuomet! Kas tamstoms davė teisę gspadoriauti ant manų turto? Kas? kaip tamsta drysti... (į kareivius) Kareiviai, imkite tą maištininką. Sušaudykite jį tuojaus! (Kareiviai ironiškai nusijuokia.)

I Kareivis: Mums labai gaila, kad ne tamsta mums įsakymus gali duoti.

II Kareivis: Mes atėjome su savo draugu ne todėl, kad sušaudyti jį. bet todėl, kad apginti jo gyvastį nuo tokių, kaip tamsta, ir kitų juodašimčių, išnaudotojų gaujos.

Smirnovas: Tai jau ir jus maištininkai? Ir jus jau reikia sušaudyti? Liudvise, mušk telegramą gubernatoriui! Tegul atsiunčia čielą rotą raitelių.

(Toliaus bus).

KORESPONDENCIJOS

TORONTO, ONTARIO, CANADA.

Nors Toronte L. M. P. "Birutės" Draugija gyvuoja jau apie 9 mėnesiai, bet "Moterų Balse" iki šiol dar nieko nebuvo rašyta apie jaunos Draugijos veikimą, todėl pasistengsiu nors trumpai pabrėžti apie jos darbuotę.

Ši draugija susiorganizavo 9 d. gegužio, 1920, iš apie 9 narių. Kiek vėliau prisirašė 4, o dar kiek vėliau prisirašė 3, tokiu būdu draugija šiandien turi jau apie 16 narių. Tikimės, kad trumpoj ateityj prisirašys ir tos, kurios dar tik rengiasi prisirašyti, nes šita draugija parodo savo darbštumą. Per tą trumpą savo gyvavimo laiką ji atliko gana didelį ir naudingą žmonijai darbą.

Pirmiausiai turėjo parengusi pasilinksminimo vakarėlį, balių. Jį rengiant, tuli social-klerikalai stengėsi tą darbą sutrukdyt, bet, ant jų nelaimės, visos jų pastangos nuėjo veltui. Balius pilnai pavyko: žmonių buvo pilna svetainė ir pelno draugijai liko \$25.00. Tai buvo pirmas moterų parengimas, įvykęs 29 d. gegužio, 1920.

6 d. lapkričio, 1920, draugija turėjo surengusi balių su perstatymu triveiksmės tragedijos "Kerštinga Meilė". Šis vakarėlis irgi pilnai pavyko. Nors svetainė dėl perstatymo buvo netinkama, bet mėgėjai savo užduoti išpildė puikiai. Publika buvo patenkinta. Pelno liko apie \$15.00.

8 d. sausio, š. m., taipgi buvo surengta šokiai su perstatymu vienveiksmės komedijos "Geriau vėliau, negu niekad". Čia vėl reikia pasakyt nuoširdų ačiū aktorėms už jų gabumą. Perstatymas pilnai pavyko. Žmonių buvo pilna svetainė. Bet kad išlaidos buvo labai didelės, tai pelno šiuo sykiu liko tik apie keli doleriai.

Taigi, kaip matosi, ir torontietės nieku būdu nenori atsilikti nuo kitų kolonijų mūsų draugių moterų veikimo. Nors ne visos, bet visgi torontietės darbuojasi dėl savo ir visos darbininkų klasės gerovės. Jos žada ir toliau darbuotis.

Kiekviena Birutės Draugijos narė skaito "Moterų Balsą", kuris, rodos, turėtų rasti pas kiekvieną mūsų sesutę, lietuvę moterį, nes tai yra vienas iš puikiausių moterų užtartytojas; jis

budina mus iš nesusipratimo ir veda prie apšvietos, prie pagerinimo visos žmonijos buvio.

9 d. sausio laikytame susirinkime buvo sumanyta užsirašyti "Moterų Balsą", kam visos narės mielai pritarė. Lėšos buvo skiriama iš draugijos išdo; bet laikraščio užprenumeravimui aukavo sekami asmenys: J. Petraviče — \$5.00; V. Masienė ir A. Gaudiškienė — po \$2.00. Viso \$9.00.

Aukavusiems už aukas tariu nuoširdų ačiū.

Dar turiu pridurti ant galo ir tai, kad, kaip man yra žinoma, Toronte yra daugelis tokių moterų, kurios neatjaučia šiai draugijai; jeigu jų paklausi, dėl kokios priežasties, tai gauni atsakymą, kad jos vyras taip jai liepė daryti. Jeigu ištikrųjų taip yra, tai tokiems vyram priklauso didžiausias gėdos žodis, kad vieton paragint savo moteris prie apšvietos, prie lavinimosi, tai dar užgina joms tai. Vienok jums, sesutės, patartina ateiti į susirinkimus, kad persitikrinus, kas yra juose veikiama, o tuomet suprasite, ar jūsų vyrų ar kitų draudimai buvo išmintingi ar ne.

Draugijos valdyba susideda iš šių draugių: Valerija Masienė — pirmininkė, Ona Jusaitienė — pirm. pagalbininkė, Adelija Butkienė — protokolų raštininkė, Elena Gaudiešienė — fin. raštininkė, Magdalena Petravičienė — išdo globėja.

Garbė jums, draugės, kurios darbuojatės dėl savo sesučių gerovės. Lai gyvuoja tarp mūsų draugiškumas, meilė ir apšvieta!

E. Butkienė, Sekretorė.

WAUKEGAN, ILL.

24 d. sausio, š. m., L. M. P. S. 47 kp. ir L. D. L. D. 140 kp. turėjo surengusios prakalbas d. Jukeliui. Prakalbos tema buvo bedarbė. Nors tai buvo paprastas vakaras, bet žmonių prisirinko daugiau, negu kitados. Tas liudija, kad bedarbės banga verčia žmones interesuotis savo reikalais. Kalbėtojas vaizdžiai išaiškino bedarbių priežastis ir kaip galima būtų jas pašalinti.

Ir pas mus, prasidėjus šiočiai-tokiai kovai darbininkų su savo išnaudotojais, pradeda veik-

ti įvairūs šnipeliai. Lai tas nenugąsdina darbo žmonių. Ateis laikas, kuomet tie nenaudėliai turės stoti prieš mus, darbininkų, teismą.

Waukeganietė.

ROCKFORD, ILL.

Iš L. M. P. S. 5 kuopos veikimo 1920 metais.

Kuopa surengė 3 prakalbas, 2 piknikus, 7 pasilinksminimo vakarus ir teatrus.

Pavienių "Moterų Balso" numerių išplatinta 100 egz. ir užrašyta 15 prenumeratų. Aukų surinkta "Moterų Balsui" \$7.00. Deportuojamų Kalinių G. Fondui iš kuopos išdo aukuota \$13.00, "Moterų Balsui" — \$25.00, D. ir K. F. — \$15.00, "Laisvės" popieros fondui — \$10.00, Waterburio streikieriams — \$10.00, drg. Stilsonienei — \$10.00, Choro mokytojui dovana — \$15. Viso \$85.00.

Įplaukų 1920 metais kuopa turėjo \$131.70, išplaukų — \$93.98.

Iš augščiau pažymėto kuopos veikimo pasirodo, kad narės stengiasi veikti. Žinoma, jeigu visos narės veiktų su pasišventimu, tai daug daugiau galima būtų nuveikti. Todėl, visos draugės, imkimės darbo, o jo vaisius tuoj pamatysime.

M. Akelaitienė.

BINGHAMTON, N. Y.

Raportas L. M. P. S. 23 kp. 1920 metų veikimo.

Per metus kuopa susirinkimų turėjo 12. Narių įstojo į kuopą 1. Nuo pereinamųjų metų, 1919, narių buvo 26. Per 1920 metus išstojo iš kuopos 8 narės dėl neužsimokėjimo mokesčių. Persikėlė į kitą kuopą 1 narė. 3 narės apleido miestą. Dabar pilnai užsimokėjusių narių randasi 19.

Per metus kuopa turėjo sekamus parengimus: 2 piknikus, 1 iš kurių buvo skiriamas IV Rajono naudai; 2 balius, 1 vakaruškas ir koncertą su šokiais Pol. Kal. Fondo naudai; 1 prakalbas paminėjimui Rusijos Revoliucijos (Kalbėtojum buvo d. J. Daubaras.

Literatūros išplatinta per metus už \$5.40. "Moterų Balso" išplatinta per metus 175 egz. už \$18.63. Išplatinta 400 lapelių "Ką Reiškia Liet. Laisvės Sargai?" ir 500 lapelių "Kodel Mes Remiam Savo Mirtinus Priešus?".

Aukų surinkta sekamiems tikslams: N. Stilsonienei — \$8.10 ir Rusijos keliaujantiems kudikiams — \$15.00.

Iš išdo aukuota \$75.00 sekamiems tikslams: Politikinių Kalinių Gelb. Fondui — \$20.00, Agitacijos Fondui — \$25.00, "Moterų Balso" Popieros Fondui — \$5.00, Waterburio streikieriams — \$5.00, "Rankpelniui" — \$10.00 ir Rusijos keliaujantiems kudikiams — \$10.00.

Mėnesinių duoklių per metus surinkta	\$53.80
" " " pasiūsta Centran	39.75
" " " IV Rajonui	3.95
Pikniko pelnas pasiūsta IV Rajonui	11.00

Abelnai imant, kuopa piniginių įplaukų per metus turėjo \$437.94. Išlaidų per metus — \$437.75. Nuo pereinamųjų metų pinigų izde buvo \$36.96. Dabar randasi izde \$37.15.

Kuopa pasiuntė delegates į IV Rajono III Konferenciją į Wilkes Barre, Pa.

Kuopos komitetas 1921 metams susideda iš sekamų draugių: B. Zmitriūtė — organizatorė, 280 Clinton St., Binghamton, N. Y.; V. Zmitriūtė — prot. rašt., 280 Clinton St., Binghamton, N. Y.; O. Kiršlienė — fin. rašt., 11 Lake Ave.; M. Žvirblienė — izd., 6 Janette Ave.; knygės: B. Gaidienė, 28 Hazel St., ir F. Skrebieienė, 12 Glenwood Ave.

Draugės, kaip matote iš raporto, permažai veikėme 1920 metais, todėl pasistengkime, kad šiais metais tris sykius tiek atliktume, kad užbaigus metus būtų galima pasidžiaugti savo darbo vaisiais.

Linkiu visoms narėms energijos kovot dėl darbininkų naudos.

V. Zmitriūtė, L. M. P. S. 23 Kp. Prot. Rašt.

BRIDGEWATER, MASS.

L. M. P. S. 30 kp. 1920 metų veikimo atskaity.

Susirinkimų kuopa turėjo 1920 metais 15. Surengė 2 prakalbas ir 1 prelekciją, 1 draugišką vakarėlį, 1 teatrą, 2 balius, 2 piknikus.

Aukuota iš išdo Pol. Kal. Fondui \$5.00, surinkta \$23.50, nuo pikniko pelnas \$18.50. Viso \$47.00. Antram Rajonui nuo pikniko pelnas pasiūsta \$18.50. Atviručių ir laiškų pardavta už \$3.60.

Nuo 1920 metų lieka kuopos izde \$24.13

Naujų narių per 1920 metus įsirašė į kuopą

5. Kuopa turi pilnai užsimokėjusių narių 14.

Nors maža kuopelė, bet stengiasi darbuotis, kiek galima. Gal ir ant toliaus nenustos veikusi ir parodys savo darbo vaisius.

Linkiu šiai kuopelei energingai veikti 1921 metais.

Visos draugės, prie darbo!

E. S., Sekretorė.

NEW KENSINGTON, PA.

15 d. sausio, š. m., L. M. P. S. 102 kp. turėjo surengusi vakariene. Svečių prisirinko nemažai. Visi gražiai linksminosi. Paskui d. M. Pupelis trumpai paaikšino, del ko moterims reikia organizuotis, ir ragino jas rašyti prie L. M. P. S. 102 kp. Taipgi paragino ten susirinkusius paaukuoti, po kiek kas išgali, Lietuvos Darb. Gelb. Fond. Suaukuota \$13.36. J. Sinkevičius padeklamavo apie karę ir Lietuvos mergeles. Z. Pupelienė taipgi padeklamavo. T. Adomaitis trumpai paaikškino apie moterų reikalus ir ragino jas rašyti prie L. M. P. S. vietinės kuopos. Susirinkusieji buvo patenkinti.

Svečiai buvo patenkinti vakarėliu.

P. Martinkus paaukavo knygą del protokolų, o K. Šukis — \$1.00 nupirkimui finansų knygos. Kuopos vardu tariau jiems už tai nuoširdų ačiū.

Z. Pupelienė.

ATSISAUKIMAS.

Draugai Darbininkai!

Jūs gal girdėjote, kad draugas J. Juodis Har-rine, Iltl., liko reakcijos auka — tapo areštuotas buk tai už kokią radikališką literaturą ir iki šiol yra laikomas kalėjime, reikalaujant už jį 25 tukstančių dolerių parankos. Jo moteris yra mirusi jau pora metų tam atgal; ji paliko du mažus kudikius — vieną 4 metų amžiaus, antrą 2. Taigi, tie kudikiai yra palikę be tėvo ir motinos. Visi suprantate, kiek lėšuoja užlaikymas mažų kudikių. L. M. P. S. 86 kp. ir Teatrališkas Ratelis sutvėrė minėtiems našlaičiams šelpimo fondą ir nutarė atsišaukti į visus geros širdies žmones pagelbėti, ant kiek galima, kad aprupinus tų kudikių likimą. Minėtas fondas bus po globa L. M. P. S. 86 kp.

M. Kurtinaitienė, Pirmininkė.

M. Ripinskienė, Išdininkė.

F. Raudonaitis, Sekretorius.

O. Raudonaitienė, K. Brazis ir

A. Ripinskas, Kasos Globėjai.

P. S. Money Orderius ar Čekius išpirkite išdininkės vardu — M. Ripinskienė — ir pasiųskite sekretoriaus vardu — F. Raudonaitis, Box 151 Rerrin, Ill.

L. M. P. SUSIVIENIJIMO REIKALAI

DARBAŲ PRADEDANT.

Su 17 d. vasario, 1921, aš užimu administratorės, Centro ir finansų sekretorės vietas.

Peržiūrėjimui ir sutvarkymui knygų užėmė nemažai laiko, todėl ir užsivilko kaikurie darbai.

Dabar, draugės, turėkite biskį kantrybės, ir kada pasieks jus šis rašinys, gal jau viskas bus tvarkoje ir darbai iki dienei atlikti.

Kad darbas būtų pasekmingas, reikalinga sutartino veikimo tarp narių ir Centro. Todėl, draugės, daug kas nuo jūsų priklauso. Pirmiausia, aš norėčiau, kad mus L. M. P. S. narės kreiptų daugiau domos į įvairius pranešimus nuo Administracijos ir Centro Sekretorės, telpačius "M. B.". Tuomi jūs sutaupinsite daug laiko Centru, nes nereikės rašinėti. O juo daugiau laiko turėsime, tuo daugiau galėsime nuveikti agitacijos darbe, kas dabar taip labai

reikalinga.

Draugės, visos prie darbo!

E. N. Jeskevičiūtė,

Nauja "M. B." Adm. ir Sekre.

NAUJOS KUOPOS.

95 kp., Willsonville, Ill.

96 kp., Chicago (West Side), Ill.; susitvėrė iš 10 narių. Drg. Puišienė sekretorė, 2222 W. 21st St.

97 kp., Kulpmont, Pa.; susitvėrė iš 6 narių.

A. Auksutienė organizatorė, 819 E. Spruce St.

98 kp., Amsterdam, N. Y.; susitvėrė iš 5 narių. M. Kasparunienė sekretorė, 28 Cady St.

99 kp., Moundsville, W. Va.; susitvėrė iš 8 narių. O. Fryer sekretorė, 1506½ Thompson Ave.

100 kp., Hudson, Mass.; susitvėrė iš 17 na-

rių. M. Orlauskienė sekretorė, 71 Cap St. 101 kp., Coal Dale, Pa. M. Pukienė sekretorė.

102 kp., New Kensington, Pa.; susitvėrė iš 10 narių. A. Žukienė sekretorė, P. O. Box 164.

Atgijo 64 kp., Great Neck, N. Y. J. F. Klastow sekretorė, 309a Mid Neck Rd.

103 kp., Moline, Ill.; susitvėrė iš 6 narių. A. Žalukienė sekretorė, 221 — 5th Ave.

104 kp., Muskegon, Mich.; susitvėrė iš 8 narių. P. B. Bajorinaitė sekretorė, 247 Southern Ave.

105 kp., Yonkers, N. Y.; susitvėrė iš 10 narių. Sekretorė K. Raibužiūtė.

E. N. Jeskevičiūtė, L. M. P. S. Centro Sekr.

PROTOKOLASS

L. M. P. S. Pildančiojo Komiteto posėdžio, įvykusio Sausio 9, 1921 m., Brooklyn, N. Y.

Posėdyj dalyvavo su sprendžiančiais balsais P. K. narės: M. J. Ramanauskienė, A. Jurevičienė, K. Petrikienė, K. B.-Karosienė ir B. Bočiūtė. Su patariančiais balsais dalyvavo: "M. B." redaktorė J. B.-Šukienė, Centro Sekretorė E. N. Jeskevičiūtė ir Centro išdininkė M. Undžienė.

Pirmininke išrinkta d. A. Jurevičienė.

1. Kadangi šis posėdis buvo pirmutinis naujai išrinkto P. K., tai paskirta nauja P. K. sekretorė — K. B.-Karosienė.

2. Knygos leidimo reikalai. Skaityta sutartis su vertėju. Sutartis priimta. L. Trockio "Rusijos Revoliucijos Istorija" (nuo spalvių iki Brest-Litovsko, su papildymu vėlesnių nuotikių) nutarta spausdinti 6,000 egz. ant knyginės popieros. Išleisti visas apdarytas. Narėms knyga bus duodama veltui. Kaina bus \$1.00. Agentams už platinimą duoti 30 nuošimčių.

3. Kadangi išde nesiranda pakankamai pinigų išleidimui šio veikalo, tai nutarta kreiptis į visuomenę, kad užsiprenumeruotų iš kalno ir tuomi pagelbėtų išleidime. Tam tikslui išrinktas agitacijos komitetas. Paskirtos d. E. Merkienė, M. Vagonienė ir K. B.-Karosienė.

4. Nutarta atsikreipti į škotiečius, kad tenai išplatintų bent kokią 50 egz. mūsų naujos knygos — "Rusijos Revoliucijos Istorija".

5. Nutarta L. M. P. S. turtą (knygas) padėti vienoj vietoj ir apdrausti ant \$3,000.

6. Plačiau apsvarsčius "Moterų Balso" tan-

kesnį leidimą, pasirodė, kad prie dabartinių sąlygų, bedarbės ir tt., negalima jokių būdu leisti du sykius į mėnesį. Atidėta iki pagerės aplinkybės.

7. Nutarta, kad redaktorė pasirupintų išleisti "M. B." nevēliau 10 dienos kiekvieno mėnesio.

8. Nutarta duoti agentams 50 centų nuo kiekvienos užrašytos prenumeratos.

9. Kadangi referendumas išrinko naują "M. B." administratorę, tai nutarta, kad d. E. Jeskevičiūtė užimtų savo vietą į dvi savaites laiko.

10. Administratoriui alga paskirta \$30.00 savaitėj. Redaktoriui — \$60.00 į mėnesį.

11. Išrinkta komisija peržiūrėjimui Centro finansų knygų. Į komisiją įėjo d. E. Jeskevičiūtė, K. Petrikienė ir A. Jurevičienė.

12. Nutarta, kad Centro finansų apyskaita tilptų "Moterų Balso" kas mėnesis. Po apyskaita turi pasirašyti administratorė ir išdininkė.

"Moterų Balso" administracijos apyskaita turi tilpti "M. B." kas trys mėnesiai.

13. Išdo globėjos paliktos tos pačios.

14. Nutarta pasiųsti "Rankpeliui" 50 egz. "M. B.", kad persiųstų į Lietuvą.

15. Svarstyta kaslink Chicago kuopų — 25 ir 67. Nutarta pavesti Rajonui sutverti ten naują kuopą, užsibaigus referendumui. Per 6 mėn. valdyba turi buti išrinkta iš visai naujų draugių toj kuopoj.

16. Svarstyta kaslink užvedimo finansų knygų kuopoms. Pasirodė, kad tas yra negalima ir liko atmesta.

17. Skaitytas skundas ant "Moterų Balso" administratorės nuo L. M. P. S. II Rajono kaslink "M. B." siuntinėjimo ir narių stovio. Po administratorės pasiaiškinimo nutarta duoti atsakymą Rajonui.

18. Paraginta išdininkė, kad greičiau perduotų paskirtom įstaigom paskirtas aukas iš Centro išdo.

19. Išklaustyta raportas komisijos, kuri lankė advokatą kaslink Čarterio. Raportas priimtas.

20. Nutarta laikyti L. M. P. S. Pild. Kom. posėdžius kas du mėnesiai, Brooklyne.

K. B.-Karosienė,

L. M. P. S. Pild. Kom. Sekr.

E. N. Jeskevičiūtė,

L. M. P. S. Centro Sekretorė.

PITTSBURGH, PA.

Iš pereinamųjų metų kuopos veikimo.

Įdomiausių dalykų yra pačios kuopos atbūdimas po ilgo — kelių metų — snaudimo.

16 d. rugp. suėjome likusios L. M. P. S. 21 kp. narės likviduoti kuopą. Bet, suėjus, vietoj likvidavimo, visos (7) nutarėm laikytis tvirtai ir iš visų spėkų dirbti, kad atgaivinus kuopą. Visos ėmėsi už darbo. Nuo tos dienos pradėjome kas serėdos vakaras sueiti ir lavinintis rašyboje, skaitliavime ir gamtos moksluose. Iki šiol narės nėra praleidusios nei vieno vakaro veltui.

Surengėme draugišką vakarėlį su įvairiais pamarginimais. Visi džiaugėsi L. M. P. S. 21 kp. atgijimu.

Naujų Metų vakare surengėm maskaradinį balių. Svečių atsilankė apie keli šimtai.

19 d. lapkričio surengėm drg. Jukeliui prakalbas. Lietuviški Judošiai padavė drg. Jukelį į policijos nagus. Tas incidentas pagimdė didelį protestą mūsų narėse ir visos leidosi rinkti aukų apsigynimo fondu. Apie į savaitę laiko surinkta virš \$150.00.

Tuo pačiu laiku ėjo sparti agitacija už padidintą kuopos narių skaičiaus, ir štai dabar turime virš 20 narių; kiekvieną susirinkimą prisirašo po 2 ar 3.

Įplaukoms nuo pokilių pasidalinome su mūsų darbininkiškais laikraščiais: "Moterų Balsu", "Laisvė", "Rankpelniui", ir su fondais: Agitacijos ir Liet. Darb. Gelb. Fondu, vietiniu apsigynimo fondu, Pol. ir Deport. Kal. Fondu. Viso paaukuota į 3 mėnesius laiko \$205.10.

L. M. P. S. 21 kp. pasidarbavimu susitvėrė keletas naujų kuopų Pensilvanijos ir W. Virginijos valstijose; mūsų apielinkėj susitvėrė L. M. P. S. Rajonas.

Mūsų draugės ne tik savo kuopoj lavinasi, bet eina pagalbon ir kitoms draugijoms — įvairių pokilių surengimo ir sceniškam darbe.

Tuo manoma surengti balių mūsų laikraščių naudai ir visą eilę paskaitų bei prelekcijų.

Tai yra mūsų atsilyginimas darbininkiškai visuomenei už josios paramą.

Kaip matote, daug nuveikta per tą pusmetį. Visos draugės dirba harmonijoje, palaidojusios savo egoizmą.

L. M. P. S. 21 kp. naują valdybą 1921 m. sudaro sekamos draugės: J. Vestartienė — organizatorė, J. Navalinskienė — prot. raštininkė, P. Balšaitienė — fin. sekr., Dr. J. Baltrušaitienė — išdininkė.

Linkiu naujai valdybai gerų pasekmių.
A. J. Navalinskienė, Prot. Rašt.
2126 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

STOUGHTON, MASS.

Raportas iš L. M. P. S. 52 kp. veikimo 1920.

17 d. balandžio, 1920, L. M. P. S. 52 kp. parengė vainikų balių. Pelno liko \$24.00. Iš to pelno paaukuota II Rajono naudai \$5.00, politikiniams kaliniams — \$5.00.

Gegužio mėn. surengė koncertą su šokiais. Koncerto programą išpildė L. M. P. S. 22 kp. narės iš Montello, Mass. Pelno liko \$28.77. Visas pelnas buvo skiriamas del tautiško namo.

10 d. birželio paaukuota iš kuopos izdo \$5.00 Waterburio streikieriams. Narės suaukavo tam tikslui \$4.50. Viso pasiūta \$9.50.

10 d. spalio maršruto prakalbos neįvyko del kalbėtojaus nepribuvimo.

23 d. spalio surengta maskaradų balius. Pelno liko \$46.95. Viena nauja narė prisirašė.

2 d. gruodžio L. M. P. S. 52 kp. įsteigė lietuvišką vaikų mokyklėlę. Vaikučiai lankosi į ją du vakarus į savaitę ir mokinasi.

12 d. sausio, metiniame susirinkime, nutarta paaukuoti \$10.00 iš kuopos izdo Agitacijos ir Liet. Darb. G. F.

Šių metų kuopos valdybą sudaro sekamos draugės: E. Jeskunienė — organizatorė, J. Šidlauskaitė — prot. rašt., M. Stulgaitienė — fin. sekr., A. Petrukaitienė — izd.

-:- -:- -:-

Šis miestelis yra nevisai mažas. Lietuvių jame gyvena apie 300 šeimynų. Prie organizacijų visai mažai priklauso; iš 300 moterų tik 9 priklauso L. M. P. S. kuopoj ir darbuojasi del visuomenės labo. Patartina stoughtonietėms moterims prisidėti prie L. M. P. S., lavinintis, šviestis ir stengtis suprasti darbininkų reikalus, o ne taip snausti, kaip dabar snaudžiama.

M. S.

- DETROIT, MICH.

Raportas iš L. M. P. S. 17 kp. antro pusmečio veikimo.

MOTERŲ BALSAS

Iplaukos.

Mēnesinių mokesčių	\$69.35
Drg. V. sugražino nepasiūstas aukas del L. K. A. F.	57.78
Aukos politikiniams kaliniams	12.10
Už literatūrą nuo knygēs	4.60
Pelnas nuo surengtų vakarų	66.74
Nuošimtis už pinigus	4.17
<hr/>	
Viso įplaukų	\$214.74

Išlaidos.

Mēnesinių mokesčių pasiūsta Centran	\$62.37
Už L. D. L. D. D. mokestį	1.05
"Moterų Balsui" paaukuota	150.00
Paaukuota į L. ir B. P. K. G. F.	169.89
"Rankpelniui" auka	100.00
Už apgarsinimus	2.00
surengtų vakarų išlaidos	37.22
Už gramatiką ir popierą del vaikučių	18.05
Centrui už narines mokesčių knygutes	1.80
Nedateklis per Agitacijos Savaitę	15.29
Už siuntinėjimą pinigų ir atvirutes	3.59
<hr/>	
Viso išlaidų	\$561.26

Sutrauka.

Buvo pinigų iš pirmo pusmečio	\$584.32
Nedateklis iš antro pusmečio	346.52

Likosi pinigų išde \$237.80

Knygų yra 217 egzempliorių, \$63.40 vertės.

Narių pilnai užsimokėjusių yra 55, išbrauktų — 5, suspenduotų — 8.

Knygų peržiūrėjimo komisija:

Eleanor Krups,
Petronėlė Masiēnė,
Marciona Dravižienė.

CLEVELAND, OHIO.

L. M. P. S. 24 kp. darbuotė 1920 metais.

Susirinkimų kuopa turėjo 13. Surengė dvi-
jas prakalbas; kalbėtojai buvo P. Kukutis ir
Jukelis. Per Kukučio prakalbas aukų surinkta
del D. ir K. G. F. \$43.70; per kuopos drauges
surinkta tam pačiam fondui \$10.93. Per Jukelio
prakalbas surinkta L. D. G. ir A. F. \$80.60.
Viso aukų surinkta per prakalbas ir drauges
\$135.23. Kuopa surengė 2 piknikus su įvairiais
programais, kaip tai: prakalbotomis, deklamacijo-

mis, dainomis. Taipgi surengė vieną draugišką
vakarėlį ir vieną balių su perstatymu "Gyvenimo
Verpete".

Narių Stovis.

Į kuopą naujų įsirašė	10
Iš kitų kuopų persikėlė	4
<hr/>	
Viso kuopoj narių randasi	48

Piniginė Apyskaita.

Įeigų buvo	\$606.71
Nuo pereitų metų buvo išde	141.78
<hr/>	
Viso įeigų buvo	\$748.49

Išlaidos.

Kuopos apyvarta ir Centran pasiūsta	\$193.73
<hr/>	
Kuopai pinigų liko	\$554.76
<i>Kuopa paaukavo iš izdo sekamiems tikslams:</i>	
Deportuojamų ir Kal. Gelbėjimo Fondui	\$75.00
"Moterų Balsui"	115.00
Liet. ir Baltgudijos Polit. Kaliniams	75.00
"Rankpelniui"	100.00
Agitacijos Fondui	35.00
Liet. Darb. Gelb. ir Agitacijos Fondui	25.00
Waterburio streikieriams	25.00
"Laisvės" Popieros Fondui	10.00

Viso kuopa paaukavo \$460.00

Sutrauka.

Viso kuopa per metus įeigų turėjo	\$748.49
Viso išlaidų buvo	653.73

Kuopos išde pasiliko ant 1921 metų \$94.76
M. G., Prot. Sekr.

FITCHBURG, MASS.

L. M. P. S. 34 kp. veikimas 1920 metais.

L. M. P. S. 34 kp. gyvuoja neblogai, tik
laikraščiuose nieko nesimato apie jos veikimą.
Nors trumpai bandysiu pabrėžti mūsų kuopos
visų metų veikimą.

Paprastų susirinkimų kuopa turėjo 11, ne-
paprastų — 2. Narių turi 16. Surengė vienas
prakalbas, 2 draugiškas vakarienes, 1 pikniką ir
1 šokius, kurie davė kuopai nemažai pelno.
Paaukavo iš savo izdo \$10.00 "Moterų Balsui",
\$10.00 Laisvės Gynimo Fondan, \$5.00 Dep. Kal.

Šelp. Fondan ir \$5.00 Liet. Darb. Spaudai Philadelphijoje, Pa.

Dabar kuopa rengiasi vaidinti veikalėlį "Geriaus vėliau, negu niekad". Nutarta rengti prakalbas, kaip greit bus galima.

12 d. gruodžio metiniame susirinkime tapo išrinkta nauja valdyba 1921 metams. Valdybą sudaro šios draugės: B. Vilkienė — org., E. Erušaitienė — prot. rašt., E. Tamulionienė — fin. sekr., O. Murnikienė — išdininkė.

9 d. sausio kuopa turėjo savo susirinkimą, kuriame tapo sutvertas choras. Nors turime priešų, kurie bando pakenkti mūsų darbui, tačiau mes, neatkreipdamos į juos jokios atydos, varom ir varysim savo darbą pirmyn.

Lietuvaitė.

L. M. P. S. GYVAVIMAS.

Aplaikiau nuo L. M. P. S. Centro sekretorės pranešimą, kad esu išrinkta į L. M. P. S. literatūros Komitetą.

Peržiūrėjau L. M. P. S. konstituciją, kokią užduotį aš turėsiu pildyti. Pamačiau, kad vieta gana svarbi, pareigų gana daug ir jos nėra lengvos.

Organizacijos gyvavimas daug priklauso nuo jos įstaigų veiklumo. Kada organizacijos visi komitetai funkcijuoja ir gerai pildo savo pareigas, tada ji gali stiprėti ir organizacijos narės gali protiniai pakilti.

Ve, draugės, kas guli ant L. M. P. S. Literatūros Komiteto: pasitarimas su "Moterų Balso" redaktore apie organo turinį ir pakraipą, sutaisymai konspektų, kokią literatūrą mūsų narės turėtų iš eilės skaityti ir platinti darbininkų tarpe, paruošimai referatų, išdirbimai būdų tveriamoms lavinimosi mokyklėlėms. O kadangi L. M. P. S. kuopos turi savo globoj ir vaikučių įvairius ratelius bei draugijėles, tai mūsų pareiga rupintis, kad ir tenai sėkmingai eitų darbas. Reikia surasti jiems (vaikučiams) prieinamos literatūros ir sceniškų veikalėlių, arba patarti, kur visa tai galima gauti; o jeigu dar nėra lavinimui vaikučių tinkamos literatūros, tai mūsų pareiga yra rupintis gauti žmones, kurie jos pagamintų. Palikti taip, kaip dabar yra, negalima, nes tai tik laikas ir energija eikvojama be pageidaujamo pasekmių, kuriom narės pasišvenčia.

Tai ve, šie visi klausimai arba bent nors

galimos jų dalys būtų galima pradėti dirbti. Kas labiausiai turi mums rūpėti — tai švietimo klausimas, kad padarius vis didesnį mūsų narių skaičių klasiniai susipratusiomis. Kadangi mūsų organizacija tik iš darbininkų susideda, tai butiniausiu reikalu auklėti jas klasiniai, kad viuose gyvenimo iškeltuose klausimuose visa organizacija be svyravimo galėtų išlaikyti darbininkų užimtą poziciją.

Tų darbų atlikimui L. M. P. S. Literatūros Komitetas butinai turi tarpe savęs gerai susitvarkyti: turėti savo sekretoriatą, per kurį kitos įstaigos kiekviename reikale galėtų susinėsti.

Peržiūrėjau pereinamąjį metų "Moterų Balso" numerius ir nieko negalėjau surasti iš Literatūros Komiteto darbuotės. Gali but, kad nekurie darbai yra atlikti, tik nepaskelbti. Taigi, norėčiau matyti, kad Centras paskelbtų visą nuveiktąjį darbą ir taisykles, pagal kurias buvo veikama. Gavusios pradėtus darbus nuo senojo Literatūros Komiteto, taipgi ir visas informacijas, galėsime bent reikalingiausį darbą pradėti.

O. Stikliūtė-Vikšrienė.

(Dėja, nėra ko skelbti, nes nieko nebuvo senojo Literatūros Komiteto veikama. Senasai Literatūros Komitetas buvo negyvasai kunas. — Red.)

PROTOKOLAS

L. M. P. S. I Rajono Konferencijos, įvykusios Vasario 6 d., 1921, Brooklyn, N. Y.

Konferenciją atidarė Rajono organizatorė

A. Juozaitienė 12:30 po pietų.

Mandatų peržiūrėjimo komisijon paskirta A. Jurevičienė ir A. Bingeliūtė.

Delegačių pribuvo:

Nuo 1 kp., Brooklyn, N. Y.: J. Bundžinskaitė, E. Bekampienė, A. Jurevičienė, O. Klimaitienė, Paukštienė ir Stankevičiūtė (Raibužiūtė nepribuvo);

Nuo 91 kp., Maspeth, N. Y.: O. Deapšienė ir Tamulioniūtė;

Nuo 4 kp., Elizabeth, N. J.: B. Makutienė, Viručienė ir Jeginskienė;

Nuo 38 kp., Paterson, N. J.: M. Aliekonienė, Propestienė ir A. Bingeliūtė;

Nuo 10 kp., Newark, N. J.: Adomonienė, Stanelienė ir Baziliauskienė;

Nuo 93 kp.: Juškienė;

Nuo 68 kp., Cliffside, N. J.: Bakunienė;

Nuo 64 kp., Great Neck: Raškauskienė;
Nuo 105 kp., Yonkers, N. Y.: A. Siurbienė ir Valatkienė.

Viso delegačių dalyvavo 22, atstovaujant 9 kuopas.

1. Pirmininke nominuota A. Jurevičienė ir Stanelienė. Balsų didžiama išrinkta A. Jurevičienė.

2. Skaitytas ir be pataisymo priimtas peritos konferencijos protokolas.

Raportai:

3. Raj. organizatorė pranešė, kad susitvėrė viena nauja kuopa Yonkerse, iš 11 narių. Great Necke atsinaujino kuopa, iš 12 narių. I Rajone yra 197 narės. Visos kuopos puštinai gerai gyvuoja. Raportas priimtas.

4. Finansų sekretorės raportas delei nesutikimo su išdininkės raportu likosi atidėtas, ir ant vietos išrinkta komisija sutvarkymui Rajono knygų. Į komisiją įėjo A. Klimiutė, J. Bundžinskaitė ir Propestienė.

5. Nutarta, kuomet komisija sutvarkys knygas, raportą paskelbti "Moterų Balse", kaip galima bus greičiau.

Komisijų Raportai:

6. Teatro komisija išdavė raportą, kad ji nieko neveikė. Išrinkta nauja komisija iš Bekampienės, Stankevičiutės ir Stanelienės. Komisijai prigelbės L. M. P. S. 10 kp. Komisijai pavesta rengtis perstatyti tokį veikalą, kuris jai atrodys patogesniu.

7. Lavinimosi vakarų komisija išdavė raportą, kad nekurios L. M. P. S. I Rajono kuopos turi lavinimosi mokyklėles ir pasekmingai lavinasi. Tulos kuopos delei negavimo prelegentų negalėjo įsisteigti tokių mokyklėlių. Raportas priimtas.

8. L. M. P. S. 1 kp. įnešė, kad I Rajonas surengtų prakalbų maršrutą. Įnešimas perėjo. Kalbėtojais nutarta kviesti drg. Petrikiene, Bimbą, Karosiene, Abeką ir Jeskevičiutę. Nutarta duot kuopoms 2 savaites laiko surengimui prakalbų.

9. Nutarta pagaminti protesto rezoliuciją prieš pirkimą Lietuvos "laisvės" bonų. Rezoliucijos pagaminimo komisijon įėjo J. Bundžinskaitė, M. Jurevičienė ir Bekampienė.

10. Nutarta paraginti Centro sekretorę, kad ateityje būtų rašoma į "Moterų Balsą" agitatyviški straipsniai moterų klausime; taipgi pa-

raginti administratore, kad kuopų reikalavimai būtų greitai išpildomi.

11. Rajono organizatorė padavė resignaciją ant 3 mėnesių. Jos pareigų pildymas pavesta sekretorei J. Bundžinskaitei.

12. Nutarta apmokėti A. Klimiutei sekretoriavimo išlaidas — \$2.00; taipgi ir organizatorės bilą — \$1.50.

13. Nutarta sušaukti sekamą konferenciją Elizabeth'e, N. J. Konferenciją nutarta pradėti 1 val. po pietų.

Konferencija užsitarė 5:30 val. vakare.

J. Bundžinskaitė, Sekretorė.

A. Jurevičienė, Pirmininkė.

PROTESTO REZOLIUCIJA.

Kadangi dabartinė Lietuvos valdžia yra dvarponių ir buržuazijos valdžia;

Kadangi ji, valdžia, puola susipratusių darbininkų organizacijos: uždaro laikraščius ir jų (organizacijų) vadus pudo kalėjimuose, —

Todel mes, L. M. P. S. I Rajono kuopų delegatės, savo konferencijoje, laikuoj 5 d. vasario, 1921, Brooklyn, N. Y., protestuojame prieš Lietuvos ponų valdžios žvėriškumus ir kartu perspėjame šios šalies darbininkus ir darbininkes, kad neremtumėte savo kruvinai uždirbtais centais Lietuvos ponų valdžią, kuri žudo ir kalėjimuose pudo tikrus darbininkų draugus.

Šalin Lietuvos ponų valdžia!

Lai gyvuoja Tarybų Lietuva, surišta federatyviais ryšiais su darbinikiška Rusija!

J. Bundžinskaitė, A. Jurevičienė.

Rezoliucijos Komisija.

PROTOKOLAS

L. M. P. S. VII Rajono Konferencijos, įvykusios 9 d. Sausio, 1921, 2110 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Konferenciją atidarė buvusi Rajono organizatorė B. Šimkienė 3 val. po pietų.

Pirmininke išrinkta B. Šimkienė, nutarimų sekretore — J. Navalinskienė.

Į konferenciją delegates atsiuntė sekamos kuopos:

60 kp., N. S. Pittsburgh, Pa., atsiuntė 4 delegates: A. Bagužienė, O. Šebliauskienė, R. Simonavičiutė ir B. Šimkienė;

102 kp., New Kensington, Pa., atsiuntė d. A. Martinkienė;

21 kp., atsiuntė J. Vestartienė, J. Kavaliaus-

kienę ir J. Navalinskienę (Dr. J. Baltrušaitienė nepribuvo; taipgi nepribuvo nei buvusi Rajono išdininkė drg. Arbašauskienė iš 57 kp., Carnegie, Pa.).

Viso delegačių dalyvavo 8.

Nutarta, kad atsilankiusiems į šią L. M. P. S. VII Rajono konferenciją būtų suteiktas Sprendžiantysis balsas. Su sprendžiančiais balsais dalyvavo šios draugės: M. Jonelionienė, A. Barzdienė, P. Balšaitienė, O. Jokubauskienė ir Arbašauskienė.

Pradedant svarstyti Rajono reikalus, pasirodė, kad praeityj Rajonas mažai ką teveikė. To priežastis — draugių neveiklumas. Nuo dabar manoma stengtis daugiau veikti.

Išrinkta nauja valdyba 1921 metams. Į valdybą įėjo: O. Jokubauskienė — organizatorė, 2110 Forbes St., Pittsburgh, Pa.; J. Navalinskienė — susinešimų raštininkė, 2126 Forbes St., Pittsburgh, Pa.; A. Bagužienė — sekretorė, 1511 Warner St., N. S. Pittsburgh, Pa.; A. Martinkienė — išdininkė, 1434 3rd Ave., Arnold, Pa.; M. Jonelionienė — knygė, 2015 Colwell St., Pittsburgh, Pa.

Nors Rajonas buvo apmiręs, bet spėkos jame dar buvo: drg. Arbašauskienė, buvusi išdininkė, pridavė \$16.45.

Nutarta surengti prakalbų maršrutą kovo mėnesį, š. m. Tam darbui išrinkta komisija iš trijų draugių: J. Vestartienės, P. Balšaitienės ir B. Šimkienės.

Nutarta surengti pikniką Rajono naudai.

Nutarta, kad kiekviena narė mokėtų po 25c. į metus Rajono išdan.

Nutarta, kad nauja organizatorė pasirupintų atgaivinti likvidavusias kuopas ir stiprintų silpnai gyvuojančias.

Nutarta išrinkti komisiją knygų peržiūrėjimui. Į komisiją įėjo J. Kavaliauskienė, J. Vestartienė ir P. Balšaitė.

Nutarta sušaukti sekamą Rajono konferenciją 20 d. kovo, 1921, 2110 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Konferencija užsibaigė 6 val. vakare.

Konferencijai užsibaigus, vietinė 21 kp. surengė vakarienę delegatėms. Po vakarienės delegatės išsiskirstė su vilčia pasidaruoti del L. M. P. S. ir darbo žmonių klasės labo.

B. Šimkienė, Pirmininkė.

Juzė Navalinskienė, Sekretorė.

PROTOKOLAS

L. M. P. S. II Rajono konferencijos, įvykusios 12 d. gruodžio, 1920, So. Boston, Mass.

Konferenciją atidarė II Rajono organizatorė M. Gutauskienė 1:30 val. ryte.

Išrinkta komisija peržiūrėjimui mandatų. Pribuvo 31 deleg. nuo 13 kuopų.

Konferencijos pirmininke išrinkta d. M. Gutauskienė, jos pagalbininke — O. Tumienė; raštininke — E. Lepskaitė, jos pagalbininke — A. Boliene; įnešimų sutvarkymo komisija: J. Sarapienė, K. Mugianienė, M. Spudvilaitė; rezoliucijų pagaminimo komisija: K. Barčienė, O. Samulienė ir P. Zabarauskienė.

Skaitytas ir priimtas pereinamosios konferencijos protokolas.

Organizatorės raportas: II Rajonas turi 16 kuopų Mass. valstijoje ir viena kuopa prisidėjo iš Rumford, Me. Raportas priimtas.

Protokolų raštininkės raportas priimtas.

Fin. sekretorės raportas: II Rajono turto randasi pas jo išdininke \$249.84. Raportas priimtas.

Teatro rengimo komisija atšaukta.

Margo vakaro surengimo komisijos raportas: Vakaras davė \$22.92 pelno. Raportas priimtas.

Pikniko surengimo komisijos raportas: Piknikas davė \$207.21 pelno. Raportas priimtas.

Prakalbų maršruto surengimo raportas priimtas.

Nutarta, kad Raj. organizatorė pervažiuotų su agitatygiška prakalbėle per silpnos Rajono kuopas.

Nutarta paaukuoti iš išdo \$50.00 Liet. Darb. Gelb. ir Agitacijos Fondui.

Nutarta padėti Rajono išdininke po \$300.00 kaucijos.

Nutarta paaukuoti \$25.00 L. G. Fondui ir \$50.00 "Moterų Balsui".

Nutarta, kad Rajosas rupintųsi siuntimu Literatūros į Lietuvą. Taipgi išrinkta komisija susižinojimui su L. M. P. S. Centru, ar jįsai rupinasi šiuo darbu.

Nutarta padaryti pertrauką del pietų.

Pirma sesija užsitarė 1:40.

Laike pietų d. Gutauskienė pasakė trumpą, bet įspudingą prakalbą.

Sesija II.

Antrą sesiją atidarė konferencijos pirmininke.

kė kaip 2:40.

Skaitytas ir priimtas pirmos sesijos protokolas.

J. Niunienė pavėlavo 20 minučių.

Nutarta, kad Rajonas surengtų teatrą. Tas darbas pavestas atlikti 49 kuopai.

Nutarta paimti ant apkalbėjimo d. V. Ivanauskiutės maršruto išlaidas. Nutarta, kad kuopos proporcionališkai apmokėtų išlaidas.

Nutarta surengti pikniką sekamą vasarą. Tą darbą atlikti apvesta 8 kuopai, tik Rajono valdyba padės išgarsinti.

Nutarta surengti koncertą. Tas darbas pavestas 13 kuopai.

Nutarta, kad visi II Rajono spaudos darbai būtų duodami "Laisvei".

Išrinkta nauja Rajono valdyba 1921 metais. Pirmininkė — M. Gutauskienė, raštininkė — E. Lepškaitė, finansų sekretorė — O. Samulienė, išdininkė — J. Sarapienė.

Susivienijimo Reikalai.

Nutarta užklausti L. M. P. S. Centro Valdybos, kodėl nesirūpinama paskirti numerius kuopų finansų knygų sutvarkymui, ką suvažiavimas yra nutaręs.

Nutarta, kad Rajono valdyba užklaustų Centro, kuo pamatuodamas rašinėjo kuopoms laiškus, kurios yra užsimokėjusios, o Centras tvirtino, kad jos nėra užsimokėjusios.

Nutarta užklausti Centro, kadel nesutvarko siuntinėjimą narėms "Moterų Balsui".

Priimta sekamos rezoliucijos: Pirmą — pasmerkianti Lietuvos Steigiantųjų Seimą, antra — užuojautos rezoliucija "Laisvei", "Moterų Balsui" ir "Vilniai", kaip vieninteliams darbininkų reikalus ginantiems laikraščiams, ir trečia — užuojautos rezoliucija Lietuvos profesinėms sąjungoms.

Sekamą konferenciją nutarta laikyti Worcester, Mass.

Nutarta surengti prakalbų maršrutą.

Nutarta šios konferencijos protokolą pasiųsti "Moterų Balsui".

Bilos:

Finansų sekretorės išlaidos — \$12.38.

Protokolų sekretorės išlaidos — \$3.74.

Organizatorės išlaidos — \$5.96.

Konferencija užsidarė 5 val. vakare.

M. Gutauskienė, Pirmininkė.

E. Lepškaitė, Raštininkė.

"MOTERŲ BALSO" ADMINISTRATORĖS RAPORTAS NUO SPALIO 20, 1918, IKI VASARIO 1, 1921.

Priėmiau "Moterų Balsui" išdą nuo
K. B. Karosienės ----- \$234.46

1918 METŲ ĮPLAUKOS:

Spalis:

Už "Moterų Balsui" prenumeratas ----- \$18.50
" pavienius "M. B." numerius ----- 29.63
" skelbimus ----- 2.00
Aukų "M. B." ----- 73.95
Už literatūrą ----- 3.05

Viso spalio mėnesį įplaukė ----- \$127.13

Lapkričio:

Už prenumeratas ----- \$43.05
" pavienius "M. B." numerius ----- 100.66
Aukos "oMterų Balsui" ----- 203.36
" literatūrą ----- 25.04

Viso lapkričio mėnesį įplaukė ----- \$372.11

Gruodžio:

Už "Moterų Balsui" prenumeratas ----- \$67.60
" pavienius "M. B." numerius ----- 19.23
Aukos "Moterų Balsui" ----- 63.75
Už literatūrą ----- 20.44
L. M. P. S. 59 kp. likviduotas išdas ----- 3.25

Viso gruodžio mėnesį įplaukė ----- \$174.27

Viso 1918 metais įplaukė ----- \$907.97
1918 metais išleista ----- 14.61

Liko ----- \$893.36

1919 METŲ ĮPLAUKOS:

Sausio:

Už prenumeratas ----- \$73.10
" pavienius numerius ----- 47.58
Aukos "M. B." ----- 157.88
Už literatūrą ----- 19.68

Viso sausį įplaukė ----- \$298.24

Vasario:

Už "M. B." prenumeratą ----- \$56.82
" pavienius numerius ----- 45.37
Aukos "M. B." ----- 6.00
Už literatūrą ----- 7.70

Viso vasarį įplaukė ----- \$115.89

Kovo:

Už "M. B." prenumeratas ----- \$35.25
" pavienius "M. B." numerius ----- 61.32
Aukos "M. B." ----- 153.47
Už literatūrą ----- 15.18

Viso kovo mėnesį įplaukė ----- \$265.22

Balandžio:

Už "M. B." prenumeratą ----- \$40.45
" pavienius numerius ----- 33.08
" skelbimus ----- 2.00
Aukos "M. B." ----- 32.60
Už literatūrą ----- .85

Viso balandį įplaukė ----- \$108.98

MOTERŲ BALSAS

59

Gegužio:		1920 METŲ ĮPLAUKOS:	
Už "M. B." prenumeratą	\$28.48	Sausio:	
" pavienius numerius	45.54	Už prenumeratą	\$35.20
Aukos "M. B."	15.00	" pavienius numerius	92.61
Už literatūrą	8.75	" skelbimus	1.50
Viso gegužį įplaukė	\$97.77	Aukos "Moterų Balsui"	35.50
Birželio:		Už literatūrą	.35
Už "M. B." prenumeratą	\$30.20	Viso sausį įplaukė	\$165.16
" pavienius numerius	39.19	Vasario:	
Aukos "M. B."	26.80	Už "M. Balso" prenumeratą	\$27.15
Iš Centro gauta "M. B." priklausanti pinigai		" pavienius "Moterų Balso" numerius	28.04
iš narinių mokesčių už 1918 metus	16.15	Aukos "Moterų Balsui"	48.95
Viso birželio mėnesį įplaukė	\$112.34	Už literatūrą	.95
Liepos:		Vasario mėnesį įplaukė	\$105.09
Už "M. B." prenumeratą	\$33.75	Kovo:	
" pavienius numerius	17.60	Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$51.85
" skelbimus	3.50	" "Moterų Balso" pavienius numerius	57.53
Aukos "Moterų Balsui"	99.50	Aukos "Moterų Balsui"	35.00
Už literatūrą	3.10	Už literatūrą	8.66
Viso liepos mėnesį įplaukė	\$157.45	Viso kovo mėnesį įplaukė	\$153.04
Rugpjūčio:		Balandžio:	
Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$38.60	Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$82.05
" pavienius "Moterų Balso" numerius	106.78	" pavienius numerius	64.47
Aukos "Moterų Balsui"	61.59	Aukos "Moterų Balsui"	179.00
Už literatūrą	.25	Už literatūrą	9.76
" pašto ženklelius	1.00	Viso balandį įplaukė	\$335.28
Viso rugpjūtį įplaukė	\$208.22	Gegužio:	
Rugsėjo:		Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$54.10
Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$29.75	" pavienius numerius	179.97
" pavienius numerius	5.50	" skelbimus	2.00
" skelbimus	2.00	" literatūrą	2.92
Aukos "Moterų Balsui"	15.15	Aukos "Moterų Balsui"	187.05
Už literatūrą	.75	Viso gegužio mėnesį įplaukė	\$426.04
Viso rugsėį įplaukė	\$53.15	Birželio:	
Spalio:		Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$17.45
Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$38.55	" pavienius numerius	241.67
" pavienius numerius	22.50	" literatūrą	3.36
Aukos "Moterų Balsui"	.50	Aukos "Moterų Balsui"	195.00
Viso spalį įplaukė	\$61.55	Viso birželį įplaukė	\$457.48
Lapkričio:		Liepos:	
Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$41.80	Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$30.00
" pavienius numerius	42.13	" pavienius numerius	104.85
Aukos "Moterų Balsui"	15.00	Aukos "Moterų Balsui"	78.10
" literatūrą	6.26	Už literatūrą	.71
Viso lapkričio mėnesį įplaukė	\$105.19	Viso liepos mėnesį įplaukė	\$213.66
Gruodžio:		Rugpjūčio:	
Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$25.50	Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$45.35
" pavienius numerius	246.60	" pavienius numerius	74.41
Aukos "Moterų Balsui"	19.00	Iš Centro gauta "Moterų Balsui" priklausanti	
Už literatūrą	3.97	pinigai iš narinių mokesčių	1813.10
Iš Centro gauti "M. B." priklausanti pinigai		Už skelbimus	2.50
iš mėnesinių mokesčių	600.00	Aukos "Moterų Balsui"	129.72
L. M. P. S. II Suvažiavimo paskirti pinigai	400.00	Viso rugpjūčio mėnesį įplaukė	\$2065.08
Viso gruodžio mėnesį įplaukė	\$1295.07	Rugsėjo:	
Viso 1919 metais įplaukė	\$2879.07	Už "Moterų Balso" prenumeratą	\$102.29
Balansas likęs iš 1918 metų	893.36	" pavienius "Moterų Balso" numerius	81.01
Viso sykiu	\$3772.43	Aukos "Moterų Balsui"	109.07
1919 metais išlaidų buvo	3142.48	Viso rugsėjo mėnesį įplaukė	\$292.37
1920 metams liko išde	\$630.00		

MOTERŲ BALSAS

Spalio:			
Už "Moterų Balso" prenumeratas	_____	\$218.15	ir 12, 1918 metų _____ 492.34
"pavienius numerius	_____	82.79	Pašto ženklelių pirкта už _____ 5.00
"literatūrą	_____	7.58	Už rankraščius _____ 4.20
Aukos "Moterų Balsui"	_____	203.35	Viso vasaryj išleista _____ \$546.13
Viso spalio mėnesių įplaukė _____ \$341.87			
Lapkričio:			
Už "Moterų Balso" prenumeratas	_____	\$50.80	Kovo:
"pavienius numerius	_____	87.01	Siuntinėjimas knygų ir pavienių "M. B." nume- rių agentams _____ \$2.04
"literatūrą	_____	2.50	Kitos smulkios administracijos išlaidos _____ 1.85
Aukos "Moterų Balsui"	_____	\$173.42	Pasiuntimas "Moterų Balso" pašta _____ 6.48
Viso lapkričių įplaukė _____ \$313.73			Atviručių pirкта už _____ 1.00
Gruodžio:			Administratorės ir Redaktorės alga nuo spalio 1, 1918, iki kovo 29, 1919 _____ 360.00
Už "Moterų Balso" prenumeratas	_____	\$122.62	Viso kovo mėnesių išleista _____ \$371.37
"pavienius "M. B." numerius	_____	187.05	
"literatūrą	_____	15.40	Balandžio:
Iš Centro gauta "Moterų Balsui" priklausanti pinigai _____ 498.04			Pasiuntimas pašta "M. B." No. 4, 1919 metų _____ \$6.80
Aukos "Moterų Balsui" _____ 100.93			Pirкта pašto ženklelių už _____ 5.00
Viso gruodžių įplaukė _____ \$924.04			2 paveikslų klišės _____ 6.45
Viso 1920 metais įplaukė _____ \$5792.84			Ekspedicija "M. B." No. 5, 1919 metų _____ 10.79
Liko izde 1919 metų balansas _____ 630.00			Administracijos smulkios išlaidos _____ 1.76
Viso sykiu _____ \$6422.84			Redaktorės-Administratorės alga už 4 sav. po \$15 _____ 60.00
1920 metais išlaidų buvo _____ \$6154.03			Viso balandį įplaukė _____ \$90.80
1921 metams lieka izde _____ \$268.81			Gegužio:
1921 METŲ ĮPLAUKOS:			Už rankraščius _____ \$7.50
Sausio:			Siuntinėjimas literatūros agentams _____ 1.00
Už "Moterų Balso" prenumeratas	_____	\$95.85	Sąjungos administracijai už literatūrą _____ 12.85
"pavienius "Moterų Balso" numerius	_____	191.96	Red.-Adm. alga už 3 sav. po \$15 ir už 2 po \$20 _____ 85.00
"literatūrą	_____	28.98	Atlyginta Red.-Adm. pakelta alga nuo naujų metų po \$20.00 _____ 100.00
L. M. P. S. 32, kp. likviduotas izdas	_____	3.00	Viso gegužį išlaidų buvo _____ \$206.35
Parduota seni "M. B." numeriai	_____	3.95	
Aukos "Moterų Balsui"	_____	187.38	Birželio:
Viso sausio mėnesių įplaukė _____ \$511.12			Ekspedicija "M. B." No. 6, 1919 metų _____ \$7.26
1920 metų balansas liko izde _____ 268.81			Siuntinėjimas literatūros agentams _____ 3.72
Viso sykiu _____ \$779.93			Red.-Adm. alga už 4 sav. po \$20 savaitei _____ 80.00
1921 metų išlaidos sausio mėnesij _____ 270.00			Viso birželio mėnesių išplaukė _____ \$90.98
Lieka izde _____ \$509.93			Liepos:
1918 METŲ IŠLAIDOS:			Ekspedicija "M. B." No. 7 _____ \$8.69
Lapkričio:			Pašto ženklelių pirкта už _____ 5.00
Pasiuntimas "Moterų Balso" pašta _____ \$4.53			Siuntinėjimas literatūros agentams _____ 1.35
Gruodžio:			Red.-Adm. alga už 4 savaites po \$20.00 _____ 80.00
Pasiuntimas "Moterų Balso" pašta _____ 10.08			Viso liepos mėnesių išleista _____ \$95.04
Viso 1918 metų išlaidų buvo _____ \$14.61			Rugpjūčio:
1919 METŲ IŠLAIDOS:			Ekspedicija "M. B." No. 8 _____ \$8.76
Sausio:			Pirкта "Moterų Balsui" antspauda už _____ .45
Pasiuntimas "Moterų Balso" pašta _____ \$4.84			Šėpukė archyvu laikyti ir kitos smulkmenos _____ 14.05
Rankraščiai _____ \$5.00			Pasiuntimas į Škotiją 1300 egz. "Šeimyna Seniau, Dabar ir Ateityj" _____ 24.85
Viso sausį išplaukė _____ \$9.84			Literatūros siuntinėjimas agentams _____ 2.54
Vasario:			Red.-Adm. alga už 5 savaites po \$20.00 _____ 100.00
Pasiuntimas "M. Balso" pašta _____ \$7.73			Viso rugpjūčio mėnesių išleista _____ \$150.65
Administracijos smulkios išlaidos _____ 2.41			Rugsėjo:
Pirкта pašto ženklelių už _____ 6.00			Ekspedicija "M. B." No. 9 _____ \$8.99
Už antspaudą _____ 1.25			Už rankraščius _____ 1.20
Siuntinėjimas knygų ir pavienių "M. B." numerių _____ 2.45			Literatūros siuntinėjimas agentams _____ 1.74
Hermanienėi už peržiūrėjimą "M. B." Admini- stracijos knygų _____ 20.00			Red. Adm. alga už 4 savaites po \$20.00 _____ 80.00
Viena paveikslų klišė _____ 4.75			Viso rugsėjį išleista _____ \$91.93
Spauda ir popiera "M. B." numeriams 10, 11			Spalio:
			Ekspedicija "M. B." No. 10 _____ \$15.74
			Sandarbininkams už rankraščius _____ 17.38
			Redaktorės-Administratorės alga už 4 savaites _____ 110.00

Literatūros siuntinėjimas agentams	2.28
Viso spalį išplaukė	\$145.40
Lapkričio:	
Ekspedicija "M. B." No. 11	\$9.46
Administracijos smulkios išlaidos	3.00
J. Žemaitė už rankraščius	30.00
Pašto ženklelių pirka už	2.28
Pasiuntimas knygų į Brooklyną	5.40
1 paveikslas kliše	3.75
100 folderių archyvui laikyti	1.50
Sandarbininkams už rankraščius	2.00
Literatūros siuntinėjimas	2.55
Redaktorės-Administratorės alga už penkias sav.	150.00
Viso išleista lapkričių	\$209.94
Gruodžio:	
Ekspedicija "M. B." No. 12	\$9.26
Administracijos išlaidos	4.74
Spaustuvei už "M. B." spaudą, popierą ir seną skola Baltrunytės laiku	1000.00
Redaktorės-Administratorės alga už 4 savaites	120.00
Viso gruodį išleista	\$1134.00
Viso 1919 metais išleista	\$3142.43
1920 METŲ, IŠLAIDOS:	
Ekspedicija "M. B." No. 1	\$8.35
1 paveikslas kliše	3.75
Spauda ir popiera "M. B." No. 7, 8 ir 9	559.38
Administracijos smulkios išlaidos	1.80
Viso sausį išleista	\$573.28
Vasario:	
Ekspedicija "M. B." No. 2	6.18
Administracijos smulkios išlaidos	1.32
Viso vasarį išleista	\$7.50
Kovo:	
Spauda ir popiera "M. B." No. 10 ir 11	\$366.40
Ekspedicija "M. B." No. 3	9.98
Administracijos išlaidos	3.26
Viso kovo mėnesį išleista	\$379.64
Balandžio:	
Ekspedicija "M. B." No. 4	\$7.30
5 paveikslų klišės	13.00
Už rankraščius	6.00
"M. B." prenumeratų knygutės (spauda)	18.00
Pašto ženklelių gauta už literatūrą	9.25
Administratorės išlaidos	2.93
Ekspedicija "M. B." No. 5	11.78
Administratorės kaucijos išlaidos	10.00
Viso išleista balandį	\$78.26
Gegužio:	
Spauda ir popiera "M. B." No. 12, 1919, ir No. 1, 1920	\$399.47
Siuntinėjimas literatūros agentams	4.80
Clipsai iš špilkutės administracijai	1.35
Viso gegužio mėnesį išleista	\$405.62
Birželio:	
Spauda ir popiera "M. B." No. 2 ir 3, 1920	\$403.25
Pašto ženklelių prisiūsta	3.66
Ekspedicija "M. B." No. 6, 1920	8.06
Sandarbininkams už raštus	41.92
Administracijos išlaidos	2.75

Viso birželį išplaukė	\$459.64
Liepos:	
Spauda ir popiera "M. B." No. 4 ir 5, 1920	\$504.46
Ekspedicija "Moterų Balso" No. 7	7.48
Literatūros siuntinėjimas	1.25
Viso liepos mėnesį išleista	\$513.19
Rugpjūčio:	
Spauda ir popiera "M. B." Ni. 6, 1920	\$226.04
Pašto ženklelių pirka už	4.63
Perkraustymas visos L. M. P. S. literatūros iš Philadelphijos į Brooklyną	40.00
Administracijos smulkios išlaidos	.85
Literatūros siuntinėjimas	1.56
Redaktorės-Administratorės alga nuo sausio 3, 1920, iki gegužio 29, 1920, po \$30 sav.	660.00
Viso rugpjūčio mėnesį išleista	\$933.08
Rugsėjo:	
Ekspedicija "M. B." No. 8, 1920	\$7.40
Paveikslų klišės Agitacijos Savaitės "M. B." num.	19.75
"Laisvei" už spaudą ir popierą "M. B." No. 7 ir 8, 1920 metų	559.40
Pašto ženklelių pirka už	14.00
Ekspedicija "M. B." No. 9, 1920	6.83
Administracijos išlaidos	2.54
Red.-Adm. alga nuo birž. 5 iki rugp.28 (13 sav.)	390.00
Viso rugsėjį išleista	\$999.92
Spalio:	
3 klišės "Moterų Balso" viršeliams	\$17.25
"L-vei" už spaudą ir popierą "M. B." No. 9, 1920,	\$277.40
Ekspedicija "Moterų Balso" No. 10	7.14
Pašto ženklelių prisiūsta už	7.59
"Laisvei" už spaudą ir popierą "M. B." No. 10	377.85
Pasiuntimas knygų į Škotiją	\$8.55
Administracijos išlaidos	4.34
Viso spalį išleista	\$707.27
Lapkričio:	
Paštui iš kalno užmokėta už siuntinėjimą "M. B."	\$50.00
Pašto ženklelių pirka už	10.00
Sąjungos spaustuvei užsilikusi skola už spaudą	109.06
Dėdėliai už raštus	19.00
Administracijos išlaidos	1.95
Svarstyklė ir kitos smulkmenos	7.15
Viso lapkričių išleista	\$190.01
Gruodžio:	
"L-vei" už spaudą ir popierą "M. B." No. 11 ir 12	\$623.40
Sandarbininkams už raštus	6.00
Pašto ženklelių pirka už	5.00
Administracijos išlaidos	2.22
Redaktorės-Administratorės alga už 9 savaites	270.00
Viso gruodį išleista	\$906.62
Viso 1920 metais išleista	6154.03
1921 Metų Sausio Išlaidos:	
Redaktorės-Administratorės alga už 9 savaites — nuo lapkričio 6, 1920, iki gruodžio 31, 1920.	\$270.00
Viso 1921 sausį išleista	270.00
Draugės: —	
Su sausio 31, 1921 metų, aš užbaigiau savo darbą kaip "M. B." Administratorė, lieku vien Redaktore. Visus dokumentus ir išdą perdaviau drg. E. N. Jeskevičiutei, naujai "M. B." Administratori, kuri nuo to laiko atliks administratorės, sekretorės ir finansų sekretorės pareigas.	
Šis raportas apima visą mano administratoriavimo laiką. Literatūros apyskaita ir abelnas biznio statementas tilps sekamam "M. B." numerį, nes į šį delei vietos stokos negalėjome viską sutalpinti.	
J. B.-Šukienė, Buvusi "M. B." Administratorė.	

L. M. P. S. VIRŠININKIŲ RINKIMŲ PASEKMĖS 1920.

Pildantysis Komitetas.

Kuopos Numeris	A. Jurevičienė	K. Petrikienė	B. Bočkutė	M. Ramanauskienė	Ks. B. Karosienė	E. H. Lepskaitė	K. Jasinskiūtė-Mugianienė	J. M. Bondžinskaitė	A. Juozaitienė	J. Sarapienė	V. Zmitriūtė	K. Guziavičienė	O. L. Deapšienė
1	19	16	5	11	1	1	13	14	7	2	—	—	1
2	1	16	16	15	—	15	—	15	15	—	—	—	—
4	12	13	11	8	10	—	—	5	1	1	—	—	1
5	22	22	22	22	22	—	—	—	—	—	—	—	—
8	—	24	8	24	23	24	—	—	—	—	—	—	—
9	24	18	—	20	24	—	—	2	22	—	—	—	—
10	11	11	—	11	—	—	11	11	—	—	—	—	—
11	15	15	15	15	7	—	—	6	—	—	—	—	—
13	7	17	4	12	14	8	10	5	1	12	3	—	1
14	8	—	—	8	8	—	—	8	8	—	8	—	—
15	7	7	7	7	7	—	—	1	6	5	—	—	—
17	12	22	3	11	19	3	1	3	5	3	—	—	1
18	11	10	10	13	10	—	—	14	1	—	—	—	—
23	6	9	5	5	9	1	—	1	—	6	—	3	—
24	20	20	—	20	20	—	20	20	—	—	—	—	—
26	9	10	9	8	8	3	2	1	4	7	—	—	2
27	—	15	12	9	11	6	1	1	16	—	—	—	—
28	8	8	6	4	7	2	4	1	2	3	—	—	—
30	—	8	7	2	—	5	8	1	1	8	—	—	—
33	7	7	7	7	7	2	2	1	1	—	—	—	—
34	4	5	3	3	2	1	—	1	4	—	—	—	—
36	12	12	11	11	2	—	—	12	1	—	—	—	—
37	8	8	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	14	16	—	14	—	—	14	10	—	—	—	—	—
40	—	4	6	6	5	3	—	2	—	1	—	—	—
41	6	6	6	6	6	—	—	6	—	—	—	—	—
44	7	6	4	5	1	2	3	1	1	—	—	—	—
46	—	5	10	5	5	5	—	—	5	—	—	—	—
47	12	12	12	12	12	—	—	—	—	—	—	—	—
48	6	10	9	7	9	2	9	—	—	5	—	—	—
49	1	1	11	1	11	10	2	1	14	1	—	—	—
51	8	8	2	8	8	—	—	3	—	—	3	—	—
52	2	3	1	3	4	5	2	1	5	—	3	3	—
55	7	9	—	7	—	—	—	8	8	6	—	—	—
60	3	9	—	12	12	—	—	4	4	5	1	—	—
63	6	6	6	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—
65	15	15	—	15	15	—	—	15	—	—	—	—	—
66	4	8	—	7	7	—	—	—	6	—	—	—	—
68	6	6	6	6	6	—	—	6	6	—	—	—	—
69	—	2	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—
70	4	15	15	—	2	9	12	9	7	5	—	—	—
72	25	—	—	25	—	—	25	25	—	25	—	—	—
74	5	7	5	—	7	2	—	3	—	—	6	—	—
75	—	—	—	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—
76	2	5	1	3	4	2	4	—	2	1	3	2	1
83	7	7	—	7	7	—	—	7	—	—	—	—	7
86	8	8	—	8	8	—	—	—	—	—	—	8	—
88	—	6	6	6	6	—	—	—	—	—	6	—	—
89	6	—	—	—	6	—	—	6	6	—	6	—	—
91	6	4	1	2	9	—	—	10	7	1	3	1	6
92	6	6	6	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—
93	9	9	8	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—
94	10	10	—	—	10	—	—	10	—	—	—	—	—

|401|496|284|267|489|119|136|129|163|210| 98| 18| 26

Red. C. Sekr. Lit. Kom. Kasierius

Kuopos Numeris	Už J. B. Šukiesę Prieš	O. Šimoluniūtė	N. Balnaitė	E. N. Jeskevičiūtė	O. Vikšrienė	V. Ivanauskiūtė	K. Sinkevičiūtė	M. Lekešienė	M. Undžienė	O. Samulienė	A. P. Šukienė
1	14	7	1	1	17	18	17	3	16	—	—
2	12	—	3	—	9	9	11	10	15	—	—
4	13	—	—	1	12	6	11	13	4	10	2
5	22	—	—	—	22	22	22	22	—	—	—
8	24	—	—	—	22	8	8	22	—	—	—
9	24	—	1	—	23	12	20	7	10	20	3
10	11	—	—	—	11	11	11	11	—	—	—
11	10	—	—	—	15	15	15	15	—	—	—
13	22	—	1	—	19	22	18	19	5	18	3
14	8	—	—	—	8	8	8	8	—	8	—
15	7	—	—	—	7	7	7	7	—	6	1
17	22	—	2	1	22	19	11	11	9	20	3
18	16	—	1	—	15	10	9	8	2	16	—
23	9	—	2	—	7	7	9	7	2	4	—
24	20	—	—	—	20	20	20	20	—	20	—
26	14	—	3	—	11	7	10	12	9	13	1
27	17	—	6	—	10	12	17	5	—	8	8
28	9	—	2	—	8	9	8	7	3	8	—
30	8	—	1	—	7	6	8	5	5	6	2
33	7	—	—	—	7	7	7	7	7	7	—
34	5	—	3	—	2	5	5	3	2	2	3
36	18	—	13	—	5	13	14	11	6	18	—
37	8	—	—	—	8	8	8	8	—	8	—
38	11	2	—	—	11	11	12	16	8	16	—
40	5	—	6	—	6	—	6	6	6	—	6
44	9	—	—	2	5	3	5	4	5	1	—
46	15	—	—	—	15	—	15	—	—	15	—
47	10	2	—	—	10	12	12	11	—	12	—
48	9	1	2	1	7	7	9	3	1	1	8
49	14	—	2	2	11	1	12	2	2	14	—
51	8	—	—	—	8	2	8	6	8	8	—
52	5	1	—	2	4	3	4	2	3	5	1
55	11	1	—	2	4	3	4	2	3	5	1
60	12	—	—	—	12	12	10	2	12	2	10
63	6	—	—	—	6	6	6	6	—	6	—
65	15	—	—	—	15	15	15	—	—	15	—
66	8	—	—	—	6	4	5	6	—	6	—
68	10	—	—	—	10	—	—	—	—	7	3
70	15	—	4	9	2	13	15	2	15	15	—
72	25	—	—	—	25	25	25	25	—	25	—
74	7	—	—	—	7	7	7	6	1	—	7
75	7	—	2	—	5	—	5	—	2	5	—
76	—	6	—	—	6	3	6	4	3	3	—
83	7	—	—	—	7	7	7	—	7	7	—
86	6	—	—	2	6	8	8	—	6	6	—
88	6	—	5	—	1	6	6	2	4	—	1
89	6	—	—	—	6	6	6	6	—	6	—
91	10	—	2	2	6	10	10	1	9	8	1
92	6	—	6	—	6	6	6	—	6	6	—
93	9	—	—	—	9	9	9	—	9	9	—
94	10	—	—	—	10	10	10	—	10	—	—

[597|19|69|24|521|476|543|426|164|460|61|72

Didžiauma balsų išrinktos sekamos kandidatės:

Redaktore — J. B. Šukienė, 597 balsais prieš 19.

Centro Sekretore ir Administratore — E. N. Jeskevičiūtė, 521 balsu.

Literatūros Komitetas: V. Ivanauskiūtė, 543 balsais;

O. Vikšrienė, 476 balsais, ir K. Sinkevičiūtė, 426 balsais.

Kasiere — M. Undžienė, 460 balsu.

Pildantysis Komitetas: K. Petrikienė, 496 balsais;

Ks. Karosienė, 489 balsais; A. Jurevičienė, 401 balsu;

B. Bočkutė, 284 balsais, ir M. Ramanauskienė, 267 balsais.

E. N. Jeskevičiūtė, Centro Sekretore.

L. M. P. S. I RAJONO VIRŠI-NINKĖS 1921 METAMS.

A. Juozaitienė — Organizatorė, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

M. Bondžinskaitė — Sekretorė, 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

M. Aliukonienė — Fin. Sekr., 49 Lafayette St., Paterson, N. J.

V. Adomonienė — Išdininkė, 97 Warwick St., Newark N. J.

A. V. Klimiūtė,
Buvusi Rajono Sekretorė.

LOWELL, MASS.

L. M. P. S. 61 Kuopos Nauja Valdyba 1921 Metams.

Organizatorė — M. Karkutskaitė, 199 High St.

Protokolų Raštininkė — J. Kurgonienė, 4 Joiners Court.

Finansų Sekretorė — A. Šaravičienė, 59 Crosby St.

Išdininkė — O. Čelienė.

KĄ MANO APIE "MOTERŲ BALSĄ" JO SKAITYTOJAI.

Drg. T. Žebrauskas iš Argentinos, prisiųsdamas prenumeratą, ve ką rašo:

"Miela Drauge!

"Kas link "Moterų Balso" pakraipos, tai, kiek patyriau, visi argentiniečiai, kurie skaito "Moterų Balsą", yra pilnai patenkinti jo pakraipa. Mes sveikiname "Moterų Balso" vedėją už tvirtą pasiryžimą kovoje su social-išdavikais ir su visa jų kompanija.

"Viso gero velijantis,

"Draugiškai,

"T. Žebrauskas."

Kitas skaitytojas irgi rašo sekamai:

"Br. Drg.:—

"Prisiunčiu savo suvėlintą prenumeratą ir sykiu ačiuoju jums, draugės, kad jūs stengiatės palaikyti "Moterų Balsą" darbininkiškoj pakraipoj. Aš

labai esu užganėdintas tokią jūsų poziciją ir linkiu jums kuodidžiausios energijos ir kantrybės jūsų pasibriežtam darbe.

"Viso labo,

"J. P. Chepulis".

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

E. Šimanauskieni. — Rankrašty gavome, bet dar nespėjome peržiūrėt; kaip tik peržiūrėsime, pranešime laišku.

Pirmesnį veikaliuką žadėjome idėti į šį numerį, bet tiek daug L. M. P. S. reikalų susidėjo, kad negalima buvo idėti; o prie to, turėjome baigt pradėtąjį anksčiau talpint.

Mes labai mažai vietos turime beletristikai, o gauname tokių raštų daugybę ir visi prašo, kad talpintume kuogreičiausiai, todėl ir užsivelka jų talpinimas.

Šliubinių straipsnių autoriams. — Delei vietos stokos negalėjome jūsų visų straipsnių sudėti; tilps vėliaus, iš eilės, kaip vietos turėsime.

Visiem kitiem sandarbininkam. — Kurių straipsneliai netilpo šiame numeryj, tilps vėliau.

Šiuo laiku L. M. P. S. kuopos labai daug raportų prisiunčia, kad kitiem raštam nebelieka vietos.

Visom L. M. P. S. kuopom.— Malonėkite kuotrupiausius raportus siųsti, nes negalime sutalpinti. Kuopų yra su viršum šimtas, ir kada jos visos pradeda siųsti savo metinius raportus, tai nėra kur juos dėti. Prisieitų vien del raportų išleisti specialį "M. B." numerį.

Mums rodos, kad kuopos raportas visuomėhei neapeina taip labai. Valdyba galėtų išduot raportą kuopos susirinkime ir padėt jį a rchyvan.

Juk L. M. P. S. Centro Sekretorė renka statistiką iš kuopų veikimo ir abelnoj sutraukoj paskelbia ją organe. To, rodos, užtenka. Visų kuopų atskiri

raportai talpinti organe nėra galima. Jūs, draugės, pačios galite tą suprasti.

B. Leonaitėi. — Protokolą talpinsime, o privačiai jums rašyto laiško nematom reikalo talpinti, nes jis paliečia vien jus.

VIEŠAS PAPEIKIMAS.

L. M. P. S. 22 kp., laikydama mėnesinį susirinkimą lapkričio 12, 1920, nutarė išnešti viešą papeikimą "Moterų Balso" administracijai už nesutvarkymą "Moterų Balso" prenumeratų. Tulos pilnai užsismokėjusios narės skundžiasi, kad negauna "Moterų Balso". Tulos narės po keturių mėnesių ant syk gavo keturis numerius. Tas negerai. Geram stovyj narės kas mėnuo laukia ateinant "M. B." ir nesulaukia, kitos net per metus laiko suspenduotos gauna reguliariai. Kuopos sekretorė raportavo, jog ji rašė net kelis laiškus, kad tokioms suspenduotoms narėms būtų sulaukyta "Moterų Balsas", bet vistiek eina. Tai yra veltus siuntinėjimas "M. B." Knygė taipgi nusiskundžia, kad jinai jau pirm kelių mėnesių reikalavo, kad jai prisiųstų daugiau "M. B." egzempliorių del platinimo, bet vistiek siunčiama po senovei. Kodel taip yra?

E. Lepskaitė.

Todel taip buvo, kad viena y-pata priversta buvo atlikti trijų įstaigų darbą, dirbant po 16—18 valandų į parą. Ir tai nebuvo galima atsakančiai tą darbą atlikti.

Tiesa, nuo rugpjūčio mėnesio gavau pagelbininkę, d. A. Jurevičienę, kuri dirbo finansų sekretorės darbą ir kontroliavo siuntinėjimą "M. B." narėms. Vienok nusiskundimai nesumažėjo, bet dar pasidaugino. Nežinau, kame dalykas. Gal didžiausia tame kaltė yra paštorių, kurie nepaiso laikraščių, atnešę pameta kur nors į kampaną ir nepriduoda, kam priklausom.

Dažnai nors skundžiamasi ne-

gavimu "M. B.", bet pažiūrėjus į antrašius randi, kad antrašiai yra teisingi; reiškia laikraštis siunčiamas.

Dabar, kada dirbs dvi darbininkės, gal tie dalykai kiek pagerės.

J. B. Šukienė,
"M. B." Administratorė.

KATALOGAS

L. M. P. S. Literatūros.

Moteris ir Jos Ekonominis Padėjimas. Kaina 20c. Puiški knygutė kiekvienam pasiskaityti.

Kudikių Priežiura. Kaina 25c. Šią knygutę turėtų turėti kiekviena kudikius auklėjanti motina, nes ten yra daugybė gerų patarimų motinoms ir kudikių auklėtojoms.

Šeimyna Seniau, Dabar ir Ateityj. Parašė V. Kapsukas. Kaina 15c. Labai gera knygutė. Ji turėtų rasti kiekvienoj darbininko šeimynoj.

Šeimyna Socialistinėj Darbininkų Valstybėj. Parašė Aleksandra Kollantai, Tarybų Rusijos Liaudies Gerbuvio Komisarė. Kaina tiktai 10c. Tai puikiausia knygutė, kokią L. M. P. S. yra išleides.

Lai nelieka nei vieno darbininko nei darbininkės, neskaičiusios tos knygutės.

"Moterų Balso" Kompletai 1916 ir 1917 metų daikte apdaryti. Kaina \$2.50.

"Moterų Balso" kompletai 1918 metų, puikiais kietais aparais, auksinėmis raidėmis atspaustas antgalvis. Kaina tiktai \$2.50.

Galima jau užsisakyti ir 1919 ar 1920 metų "M. B." kompletus, nes greitai bus gatavi. Kaina taipgi bus po \$2.50 egz.

Kiekviena L. M. P. S. kuopa turėtų turēt savo archyve nors po 1 egz. visų metų "M. B." kompletų, nes tai yra dokumentas, kuriuo visada galima naudotis.

L. M. P. S. narės, ypač naujosios, būtina turėtų turēt po 1 egz. visų "M. B." kompletų, nes ten atspindi visas L. M. P. S. gyvavimas ir veikimas ir visas darbininkų klesos judėjimas.

Už visas L. M. P. S. laidos knygas agentams, imantiems nemažiau \$1.00 vertės, duodame 50 nuošimčių. Už pavienius "M. B." numerius duodame 25 nuošimčius. Už "M. B." prenumeratų rinkimą duodame irgi 25 nuošimčius — 50c. nuo kožnos metinės prenumeratos.

L. M. P. S. kuopos ir narės gauna visas L. M. P. S. išleistas knygas ant 50 nuoš., nežiurint, kiek jų perka.

Skaitykit ir platinkit L. M. P. S. išleistą literatūrą.

NAUJI RAŠTAI.

Rusija 1919 metais, su priedu Iš Rusijos Gyvenimo 1920 metais. Parašė Arturas Ransome. Vertė Ž—tas. Išleido Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija. Leidinys No. 7. Kaina nepažymėta.

Šita knyga yra labai intereisinga perskaityt kiekvienam darbininkui ir darbininkei, nes ji nušviečia pirmus Rusijos revoliucijos žingsnius ir supažindina skaitytoją su žymiaisiais Rusijos darbininkų vadovais. Yra daug ir paveikslų iš Rusijos gyvenimo. Gaila tiktai, kad paveikslai sudėti skyrium į vieną daiktą, o nepaskirstyti po visą knygą.

Kur kas būtų gražiau ir intereasingiau, jei paveikslai būtų pritaikyti prie aprašymų ir paskirstyti po visą knygą. Tas labai papuoštų visą knygą. Dabar tuli gali nei neužtėmyti, nes jie sudėti pačiam gale knygos.

Biblija Rieščio Kevale. Pagal James Pantins, sutaisė K. Rutkus. Paveikslus pridavė Dievo Gaspadinė. Kaina 50c. Apdaryta \$1.00. Išleista K. Rutkaus lešomis ir spauda.

Rochester, N. Y. Jei šita knygutė būtų gerai apdirbta, ji būtų labai įdomi pasiskaityt. Vienok ji apdirbta taip, kad nei Saliamonas negalėtų suprasti, kas joje yra parašyta. Kalba tokia jau žargoniška, kad nei lietuvis, nei žemaitis jos nesupras. Gramatikos tos knygutės rašėjas nėra turbūt nei mątes, nei supratimo neturi apie gramatikos taisykles.

Apart to viso, straipsniai ir sakiniai taip sumaišyti, kad viduryj kokio nors sakinio įdėti kiti sakiniai, kur visai apie ką kitą kalbama, o paskui užbaigiama pradėtas sakinys. Žodžiu sakant, viskas sumaišyta toj knygelėj, kaip žirniai su kopustais. Nėra toj knygutėj pradžios nei pabaigos.

Ištikro gėda lietuviams turėti savo literaturoj tokį šlamštą. Gaila, kad žmogus, neturintis mažiausio supratimo apie rašybą, kalbos taisykles, arba nors technišką knygos sutvarkymą, imasi už knygų rašymo ir leidimo. Juk tai tik pošieros darkeymas, daugiau nieko. Turbut jokia tauta neturi tokių drąsuočių, kaip lietuviai.

Žino ar nežino, gali ar negali rašyt, bet rašo ir leidžia knygas.

Darbininkų Jaunuomenės Judėjimas Lietuvoj ir Baltrusioj ir Jo Tolimesnės Užduotys. Parašė V. Grigas. 1920 m. Jaunojo Komunisto Knygynėlio leidinys No. 5.

Knygutė 19 puslapių, gauta iš Lietuvos. Šią knygutę turėtų perskaityt kiekvienas darbininkas ir darbininkė. Gaila tiktai, kad jų čia, S. V., labai mažai teprišiušta, todėl ne visi galės ją matyt.

Komunistai, Kas Jie Tokie? (Apie bolševikus.) Lietuvos Komunistų Partijos C. B. leidinys No. 2. Maža, bet puiki knygutė. Labai įdomi kiekvienam pasiskaityt, bet jos irgi tik keletas egzempliorių čia teprišiušta.

893566